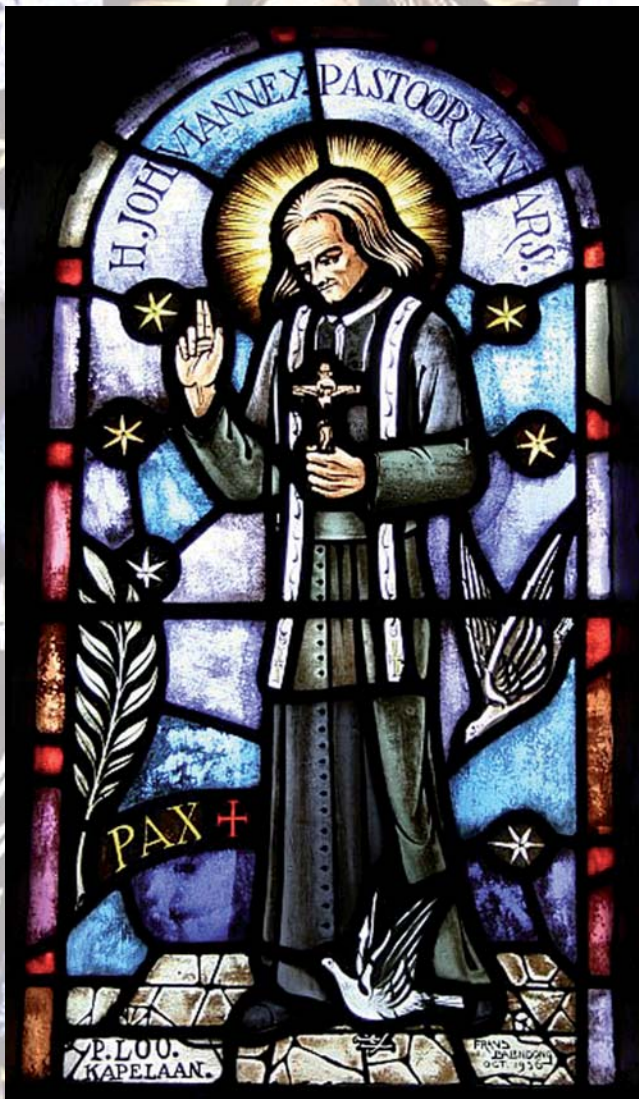

KOORGEL EIDE

uitgave van de afdeling bisdom Roermond van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging
nummer 85

april 2010

INHOUDSOPGAVE:

- 1 Ten geleide
- 2 Salariëring 2010
- 3 Voorwoord Mgr. Maessen
- 4 Van het secretariaat
- 6 Afscheid van Bert en Ton
- 6 VNK-INFO
- 7 Kerkmuzikale/liturgische stem uit Rome
- 8 Afsluiting cursus gregoriaans
- 9 Mariaviering in Thorn
- 11 Vanaf de orgelbank
- 12 Jubilarissendag
- 14 Nieuws alla breve
- 17 Diploma-uitreiking orgelclub
- 18 We beginnen een kinderkoor
- 21 De pastoor van Ars
- 22 Muziek in de klas
- 24 Activiteitenagenda
- 25 Toelichting bij de muziekbladen
- 27 DO-UT-DES-Muziekbladen
- 30 Kerkmuzikale heilige:
Johannes Berchmans
- 34 OLS 2010
- 36 Start Wardcursus
- 37 Vervolg Da Capo
- 38 Dankjeweldag 2010
- 39 Koorzaken: Natuurlijk zingen
- 40 KGL-Bibliotheek-Nieuws
- 43 Verslag liturgisch congres
- 45 KIA verslagen
- 49 Jaarverslag
- 51 Jubilarissen

OMSLAG:

Glas-in-lood raam van Frans Balendong (1936), voorstellende de Pastoor van Ars.

Devotiekapel H. Remigius in Kerkrade.

Meer over pastoor van Ars: zie blz. 21

REDACTIE:

Aalm.Guido Grond
Ad Voesten
Marian Verstappen (secre)

E-mail:
koorgeleide@home.nl.

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

TEN GELEIDE

- * Een bijzonder omvangrijk nummer met **een keur aan informatieve artikelen** in het kader van het 450-jarig bestaan van ons bisdom en van het **Jaar van de Priester** (Annus Sacerdotalis 2009-2010) met als voorbeeld de heilige pastoor van Ars, Jean-Marie Vianney (1786-1859).
- * In het volle kerklicht zijn op 22 november jl., in de St.Christoffelkathedraal te Roermond de vele jubilerende zangers, zangeressen, dirigenten en organisten gezet. Zij hebben vele jaren de lofzang Gods in de plaatselijke geloofsgemeenschappen gaande gehouden. In dit nummer een verslag van deze **prachtige jubileumdag**. Allicht en terecht een bijzondere hartelijke dank aan alle kerkmuziekjubilarissen.
- * Dit jaar vragen wij uw bijzondere aandacht in diverse artikelen voor de **zingende kinderen**. Immers jong geleerd, oud gedaan ook in het zingen. De jeugd is de toekomst van de (kerk)zangkoren. Maar hervat de kerkgemeenschap wederom die oude vertrouwde taak: bron en oorsprong te zijn voor de zang en de muziek? Daarom het artikel 'We beginnen een kinderkoor! Maar hoe?'
- * Ook gaan we kerkmuzikaal op weg naar een groots volksfeest: het **Oud-Limburgs Schuttersfeest 2010** op zaterdag 3 juli te Grubbenvorst. Meer hierover in dit blad.
- * In het kader van het Jaar van de Priester een artikel over **Johannes Berchmans** (1599-1621) in de rubriek (Kerk)muzikale heiligen! Over zijn bijzondere invloed - ook inzake de kerkmuziek - op de opvoeding van de schoolgaande jeugd.
- * Wederom de vertrouwde andere rubrieken - misschien de vorige keer gemist? - en twee bijzondere **DO-UT-DES-Muziekbladen** met toelichting. Van harte aanbevolen.
- * Een vraag, met name aan de leidinggevendenden van de rouwkoren: Zou een **minicongres over de uitvaartliturgie** niet eens gehouden kunnen worden, gezien de vele publicaties hierover in binnen- en buitenland? **Graag hoort de redactie uw reactie** en verneemt zij met belangstelling uw mening en evt. suggesties.
- * Wat een geluk dat we de kerkmuzikale en liturgische **informatie ook nog steeds op papier** krijgen aangereikt. Net zoals de ochtendkrant of het weekendmagazine

of de tijdschriften. Tastbaar, oogbaar en naslagbaar. Of toch maar liever uitsluitend **via het internet?** Gaat dat misschien ook met een muziekpartituur?

Wat is de mening van de lezer(es) in deze? Als redactie zouden we dat wel eens willen horen en/of lezen.

- * De redactie wenst U veel leesplezier en inspiratie in dit bijzondere jaar 2010 met het oog op de **kinderkoorzang: de toekomst van de koormuziek.**

De redactie

- * Uiterlijke datum voor het inleveren van kopij volgende aflevering van Koorgeleide: is 15 juni per e-mail. Neemt u ter voorkoming van niet-plaatsing of inkorting, vooraf contact op met een van de redactieleden.

SALARIËRING KERKMUSICUS PER 1-1-2010

De bedragen worden per uur vastgesteld naar bevoegdheid en naar uitoefening van de gecombineerde dan wel enkelvoudige functie, conform de interdiocesane regeling Salariëring kerkmusicus. De (bruto) uurbedragen zijn per 1 januari 2010 met 1,2 % verhoogd (gemengde index, afgerond op € 0,05) en luiden als volgt:

BEVOEGDHEID	DIRIGENT EN ORGANIST	DIRIGENT OF ORGANIST
I	€ 42,20	€ 28,10
II	€ 36,85	€ 24,55
III	€ 31,65	€ 20,70

De salariëring van de kerkmusicus, die niet valt onder de hierboven onder I t/m III bedoelde bevoegdheidscategorieën, maar die niettemin een arbeidsovereenkomst of overeenkomst tot het verrichten van enkele diensten heeft gesloten met het bestuur, luidt als volgt:

GROEP	DIRIGENT EN ORGANIST	DIRIGENT OF ORGANIST
A	€ 26,35	€ 17,55
B	€ 17,55	€ 11,95

VOORWOORD

ELKE DAG EEN GOEDE DAAD

Wij, de verkenners en later de scouting leden, kregen het ingepeperd: elke dag een goede daad. Zoiets blijft hangen. Net zo goed als iedere dag op het schoolbord de letters: R.O.R. die stonden voor: rust, orde en regelmaat. Het waren kleine en bescheiden opvoedkundige hulpmiddelen voor jonge mensen die klaar gestoomd werden voor een verantwoordelijke taak in de wereld. Natuurlijk ben je als jong volwassene bezig met andere zaken dan je bezinnen op de goede daad die je nog moest doen. En toch heeft het gewerkt. Al was het maar 's avonds laat bij de overweging en bezinning over de afgelopen

dag. Wat was mijn goede daad vandaag? Het is een beetje vloeken in de kerk als hier in Koorgeleide beweerd zou worden dat dat alles behalve zingen of musiceren zou zijn. Maar toch. Als ik mijn dagorde eens doorloop en kijk wat er allemaal gebeurd is dan betrap ik me erop dat er dagen voorbij gaan waarop ik geen "noot" gezongen heb tenzij ik een uitvaart of Eucharistie met zang heb gehad. En dat is zonde of zondig. Er is een dag voorbij waarin geprobeerd is alles ter ere Gods te doen maar zonder dat met zang te ondersteunen terwijl juist zingen zo vaak dubbel bidden wordt genoemd. En wat voor of in het gewone dagelijkse leven geldt voor het gebruik van de stem om mee te zingen geldt zeker voor de liturgie. Meer zingen: ook op weekdagen. Zingen schept een andere en intensere band met de aanwezigen dan alleen maar spreken. Je wordt ineens opgetild boven het zo gewone spreken. Natuurlijk zie ik wel de beren over de weg lopen. Grote kerken, zeker voor de weekdagen, als je niet beschikt over een dagkapel. Mensen zitten verspreid en hebben hun eigen plek. Je moet ook zelf nog een beetje behoorlijk bij stem zijn en je vindt niet zo vlug iemand op weekdagen om de cantortaak op zich te nemen. En zie de mensen maar eens bij elkaar te krijgen in een paar banken. Wie op dit terrein dus een goede daad zou willen doen -elke dag- moet beginnen met het voornemen te maken in de liturgie meer te zingen. Vervolgens komt aan de beurt hoe je je parochianen wilt voorbereiden op wat komen gaat, wat je van plan bent op de weekdag vieringen en vooral waarom je dat wil. Zoek een cantor en bereid voor een hele periode de liederen voor want niets is zo dodelijk voor je goede voornemen dan hapsnap beleid. En zoek ook nog een lector. Interactie is niet alleen een woord dat het goed doet maar het werkt ook. Zingen maakt mensen meer betrokken. En heb geduld en spreek er regelmatig over. Elke dag een goede daad. En het werkt.

*Mgr. R.H.M. Maessen
voorzitter NSGV bisdom Roermond*

VAN HET SECRETARIAAT

- In het novembernummer van Koorgeleide heb ik u bericht dat het algemeen bestuur het **beleidsplan 2010-2015** heeft vastgesteld. Thans zijn we druk bezig met de uitvoering. Als eerste stap zijn alle besturen van de dekenale koorkezingen benaderd met het verzoek aan het bestuur van de koorkezing overeenkomstig het bepaalde in artikel 18 van het Diocesane Reglement voor de Koorkezingen een kerkmuzikaal en een liturgisch deskundige toe te voegen. In de dekenaten waar geen koorkezing functioneert is aan de dekens gevraagd eveneens een kerkmuzikaal en liturgisch deskundige te benoemen. Op deze manier kan, zowel in de dekenaten waar een koorkezing functioneert als in de dekenaten waar geen koorkezing functioneert, in de toekomst het beleid van de diocesane afdeling van de N.S.G.V op een efficiënte wijze doorvertaald worden naar de koren en de dirigenten en kan er op een gestructureerde en gecoördineerde wijze gewerkt worden aan de kwaliteit van de liturgische muziek. Daarnaast is ter uitvoering van het beleidsplan een Werkgroep Liturgische Muziek ingesteld. Deze werkgroep is op 22 februari voor het eerst bijeengekomen. We zullen u van de voortgang geregeld op de hoogte houden.
- Per 1 januari is mevr. Trees Simons belast met de behandeling van **aanvragen van onderscheidingen** voor jubilerende koorkezingers.
- De in het novembernummer aangekondigde **centrale jubilarissendag** die op 22 november j.l. in het kader van de viering van 450 jaar bisdom in Roermond is gehouden, is een groot succes geworden. Omlijst door een dagvullend feestprogramma heeft bisschop Frans Wiertz tijdens een gebedsviering in de Sint Christoffelkathedraal aan ca. 200 jubilerende koorkezingers de onderscheiding uitgereikt. **We wensen alle jubilarissen, ook de jubilarissen die in eigen parochie hun zangersjubileum gevierd hebben, van harte proficiat.**
- Op 15 januari slaagde aan de Kreatio Hogeschool voor Muziek in Thorn **mevr. Rita Janssen** uit Maasbree voor haar **praktijkexamen Kerkmusicus III orgel**. Van harte proficiat!
- Op 6 februari j.l. is in de dekenale kerk van Horst de kortlopende cursus **'Kerkmuziek in beweging'** gestart. De cursus wordt gegeven door kerkmusicus Ad Voesten. In 15 lessen van 2 uur kunnen de cursisten kennis maken met alle facetten van de kerkmuziek in relatie tot de praktijk. Er wordt les gegeven rekening houdend met de individuele mogelijkheden van de cursisten en het is vooral een "doe

cursus". De kosten bedragen € 300,- per persoon. Acht personen zijn al begonnen met de cursus. Informatie: AdVoesten tel. 077-3662479 of e-mail avoesten@xs4all.nl.

- Op 30 april is in Thorn een **gregoriaans Mariaconcert** als begin van de meimaand. Zie blz. 10 voor meer informatie.
- Als het volgende nummer van koorgeleide verschijnt zitten we al halverwege het jaar. Daarom wil ik nu al uw aandacht vestigen op onze cursussen die weer in september starten bij **Kreato Hogeschool voor Muziek** in Thorn, waar de Gregoriusvereniging haar opleiding voor het diploma Kerkmusicus III heeft ondergebracht. Wij bieden u daar een zeer gevarieerd en **interessant studieprogramma aan op diverse niveaus**. (Koördirectie, gregorianist, organist, ensembleleider, cantor en kinderkoördirigent.) De cursussen leiden op tot landelijk erkende diploma's waarmee u in ons gehele bisdom alsook daarbuiten als kerkmusicus aan de slag kunt. Ook zonder of met een geringe muzikale vooropleiding kunt u instromen op een laag niveau en geleidelijk doorgroeien tot het niveau Kerkmusicus III. Interesse? Neem contact op met Dominique Schreurs, docent (tijdens kantooruren tel. 0475-561946, e-mail: hvm@kreato.nl), met Gerard Sars, do-

cent (tel. 0475-537765, e-mail: gerard.sars@planet.nl) of met Jacq. Hoorens, secretaris NSGV ('s middags tussen 14.00 en 17.00 uur tel. 0475-386725, e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl)

- Onlangs heeft Annie Jansen, docente conservatorium Maastricht, bestuurslid van de N.S.G.V., dirigente vocaal ensemble Quintessence en dirigente kerkkoor St. Gregorius in Mheer, de **Stichting Centrum voor Koorzang** opgericht. Voor koorzangers worden in Maastricht cursussen koorscholing georganiseerd in kleine groepen op verschillend niveau. Voor koördirigenten worden studiedagen georganiseerd rond bepaalde thema's en repertoire. Er vinden koördirectie cursussen plaats voor amateurdirigenten en er worden projectkoren gevormd voor gevorderde koorzangers. Meer informatie zie blz. 39.
- Wist u dat bij de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond ruim **600 kerkelijke zangkoren** zijn aangesloten? Dat van onze kerkkoren **meer dan 14.000 zangers** lid zijn? Dat onze kerkelijke zangkoren binnen de Stichting Verenigde Nederlandse Korenorganisaties – Limburg (VNK-Limburg) de grootste organisatie vormen?

*Jacq. Hoorens,
secretaris*

AFSCHEID BERT EBSEN EN TON BINDELS

Per 1 januari 2010 hebben de heren **Bert Ebben** en **Ton Bindels** hun werkzaamheden als vrijwilliger bij de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in Roermond beëindigd.

Velen zullen in de loop der jaren contact gehad hebben met Bert Ebben bij het aanvragen van onderscheidingen voor jubilerende koorzangers. Anderen hebben Ton Bindels leren kennen als de man die binnen de organisatie verantwoordelijk was voor

het organiseren van de Koreninstruatie avonden. Beide heren hebben in de achter ons liggende jaren ontelbare uren gestoken in het goed laten functioneren van de NSGV van het bisdom Roermond.

Met name de organisatie van de jubilarissendag op 22 november is voor een groot deel aan Bert en Ton te danken.

Voor hun verdiensten reikte mgr. R. Maessen hen het ereteken voor bijzondere verdiensten uit.

v.l.n.r. Ton Bindels en echtgenote, mgr. Maessen, Bert Ebben en echtgenote

VNK - INFO

Stichting Verenigde Nederlandse Korenorganisaties Limburg

De VNK-Limburg organiseert in 2010 voor de 43^e keer het **Limburgse Koren-festival**. Dit wordt gehouden op 13 en 14 november in Cultureel Centrum D'n Binger in Meijel. Informatie bij mevr. S. Hoeyakers, Huis voor de Kunsten Limburg, tel. 0475-399268, e-mail: shoeymakers@hklimburg.nl.

KERKMUZIKALE / LITURGISCHE STEM UIT ROME

ALMA MATER

– “Music from the Vatican”

Op 30 november jl. verscheen deze cd-uitgave (Polydor LTD t/a Geffen records UK – 4763664) waarop voor de eerste keer de stem van paus Benedictus XVI te horen is. Op deze cd acht originele eigentijdse klassieke Mariale composities met de stem van deze muzikale paus die spreekt en zingt in het Latijn, Italiaans, Portugees, Frans en Duits. De paus wordt begeleid door het koor van de Philharmonische Academie van Rome en het Royal Philharmonic Orchestra, opgenomen in de befaamde Abbey Road studio's in Londen. Van de 49 minuten die de cd duurt is de paus te horen op (slechts) tien!

Deze paus Benedictus XVI steekt de organisaties die in de wereldkerk de opdracht hebben om de liturgische muziek en de musica sacra in de breedste zin van het woord te promoten en te stimuleren, een hart onder de riem als volgt: “Ik ben er van overtuigd dat muziek de universele taal der schoonheid is, die alle goedwillende landen op aarde samen kan brengen” (16 april 2007 in de Paulus VI Audiëntiehal van Vaticaanstad).

G.G.

WIST U DAT OVER MOZART?

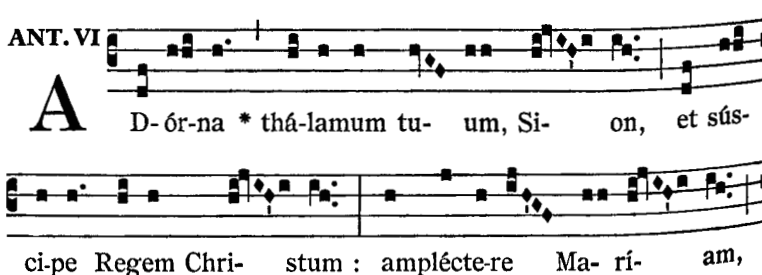
Op de achterkant van het blaadje d.d. 26 nov. 2009 van de scheurkalender, uitgegeven door Gooi & Sticht, lezen wij het volgende:

“Wolfgang Amadeus Mozart heette eigenlijk Johannes Chrysostomos Wolfgang Theophilus Mozart. Theophilus betekent ‘vriend van God’ in het Grieks. Dit heeft hij later veranderd in het Latijn: Amadeus. Hij noemde zichzelf bij voorkeur overigens Amadè/Amadé. Soms gebruikte hij ook de Duitse vertaling: Gottlieb.”

CURSUS GREGORIAANS

Op dinsdagavond 2 februari 2010 kwamen de cursisten van de najaarscursus gregoriaans in Stramproy bij elkaar om hun verdiende certificaat in ontvangst te nemen. Twee bestuursleden van de NSGV, Jacq Hoorens en Loek Stultiëns, de cursisten en docent trotseerden winterse buien en gladde wegen om die avond maar niet te hoeven missen. Voordat de certificaten werden uitgereikt kregen de bestuursleden en supporters een proeve van bekwaamheid voorgeschoteld.

ANT. VI

A D-ór-na * thá-lamum tu- um, Si- on, et sús-
ci-pe Regem Chri- stum : amplécte-re Ma- rí- am,

Twee gezangen werden ingestudeerd en aansluitend ten gehore gebracht. Omdat het die dag Maria Lichtmis was, lag het voor de hand om gezangen te nemen uit het proprium van *Festum In praesentatione Domini* (Opdracht van de Heer in de tempel), dat vóór het 2e Vaticaans Concilie *In purificatione beatae Mariae Virginis* (Zuivering van de heilige Maagd Maria, ofwel Maria Lichtmis) heette.

Op dat feest worden we herinnerd aan wat er veertig dagen na de geboorte van Jezus gebeurd is: zijn ouders brachten hem naar Jeruzalem om hem aan de Heer op te dragen als dankbare herinnering aan de bevrijding uit Egypte. De ouders van Jezus kwamen echter ook naar Jeruzalem om een offer te brengen, zoals was voorgeschreven voor de rituele reiniging van de moeder op de veertigste dag na de geboorte. De eucharistieviering op deze dag wordt vooraf gegaan door een lichtprocessie die de oorspronkelijke zin heeft herkrege van ‘de Heer tegemoet gaan’: tijdens de processie wordt de lofzang van Simeon (*Nunc dimittis*) gezongen met het refrein: “Licht dat voor de heidenen straalt’ (*Lumen ad revelationem*, GR 540).

Het tweede processiegezag die avond was *Adorna thalamum tuum* (GR 540), een oud gezang van Griekse oorsprong:

Sier uw bruidsvertrek, Sion, en ontvang Christus Koning; omhels Maria, die de poort is van de hemel, want zij draagt de Koning van de heerlijkheid, van het nieuwe licht. Daar staat de Maagd die in haar handen de Zoon brengt, vóór de morgenster geboren.

Hem ontving Simeon in zijn armen en hij verkondigde aan de volkeren dat Hij de Heer is van leven en dood en de Redder van de wereld.

De Kerk, Sion, wordt aangespoord om het bruidsvertrek in gereedheid te brengen en Maria, die Christus draagt, tegemoet te gaan. Het gaat dus om de ontvangst van Christus, die in de tekst tot twee maal toe ‘koning’ wordt genoemd, zelfs ‘koning van de heerlijkheid’ en ook ‘de Zoon, vóór de morgenster geboren’, een toespeling op de Latijnse tekst ‘*ante luciferum, tamquam rorem, genui te*’ (als de dauw heb Ik U voortgebracht vóór de morgenster) van psalm 109 (110).

Het geheel baadt eigenlijk in een atmosfeer van licht: van heerlijkheid, stralende glorie, licht, morgenster. Daarom was het dan ook het feest van het licht.

Een heel toepasselijk thema op zo’n feestelijke gregoriaanse slotavond, vind ik.

Na de uitreiking van de certificaten werd de avond met een dronk op de goede afloop besloten.

Een speciaal woord van dank ben ik verschuldigd aan de heer Ben van Helvert die al jarenlang op deze cursus een uitstekend gastheer is!

Cyriel Tonnaer

MARIAVIERING IN THORN

Inleiding

De opening van de meimaand, de Mariamaand, krijgt in Thorn dit jaar een extra element. Elk jaar wordt om 24.00 uur in en nabij de Kapel onder de Linden bij het Genadebeeld van de Loreto-Maria met gebed en muzikaal de meimaand geopend.

Nu 2010

In het jaar 2010 en met name in het kader van 450 jaar Bisdom Roermond is door de Werkgroep van het Dekenaat Thorn-Heythuysen als laatste activiteit van de drie geplande festiviteiten een Mariale Viering voorbereid.

Op 30 april om 21.30 uur, dus in de avonduren van Koninginnedag 2010, begint – nogal laat zult u wellicht zeggen of denken – een feestelijke bijeenkomst in de historische abdijkerk van Thorn, als een Mariale of Lauretaanse Viering.

Het beeld van Maria onder de Linden ontvangt die avond een nieuwe “koninginnenmantel”. Een van de redenen voor een bijzondere plechtigheid. Voor deze gebeurtenis is door de Werkgroep een deels Gregoriaanse Viering opgezet.

De liturgische en met name de Gregoriaanse gezangen worden gezongen door de Schola Cantorum van het Ward-Instituut onder leiding van Cyriel Tonnaer. Medewerking wordt ook verleend door het Itter Brass Quintet, een koperensemble onder leiding van Jacques Munnecom. Ook een “gelegenheidskoor” dat bestaat uit dames en heren uit de diverse parochies van het dekenaat, zal bij de gezangen steun verlenen.

De opzet van de Viering

Na een historische introductie op muziek door het koperensemble met begeleiding van het orgel, start de Mariaviering die is opgebouwd rond de plafondschilderingen in de Kapel onder de Linden te Thorn en rond de daarbij horende tekstschilden.

Naast oudere Mariagezangen is er ook plaats voor volkszang via een “Wees gegroet Maria” en een minder bekend Thorns lied “Onze Lieve Vrouw onder de Linden” van Har Ramaekers .

TOEVLUGT DER SONDAREN

Komt Elendigen naar Thorn aan de Linden
Daar is genesinge en troost te vinden

Na Symphonie van Johann Staden (1643), gespeeld door het Itter Brass Quintet met orgelbegeleiding door Daniël Jansen, organist van de abdijkerk, volgt een processie naar de Kapel onder de Linden en wordt zo rond de klok van elf het Mariabeeld met de nieuwe mantel naar haar verblijf onder de bomen teruggebracht.

Tot slot

Fakkels en diverse processiemarsen begeleiden de stoet richting Loretokapel. De opening van de meimaand en Mariamaand volgt dan volgens de traditionele manier rond middernacht

Voor de festiviteiten “rond Maria” op 30 april en 1 mei 2010 mogen we u van harte uitnodigen. U bent zonder twijfel getuige van een HISTORISCHE VIERING.

Werkgroep 450 jaar Bisdom Roermond
in het Dekenaat Thorn-Heythuysen

VANAF DE ORGELBANK

Registreren bij een orgelconcert.

Bij de orgelconcerten in de St. Petrus'Bandenkerk in Venray worden de leden van ons Orgelcomité regelmatig gevraagd om te registreren. Zo viel mij, samen met dhr. van de Tillaart, deze eer te beurt toen Bernard Bartelink in mei 2005 een orgelconcert gaf in Venray.

Registreren is vaak een lastige klus. Er moet vooraf voor geoefend worden. Natuurlijk dienen de klankwisselingen op het juiste moment plaats te vinden. Ook de bladmuziek moet tijdig worden omgeslagen.

Nu zit de muziekstandaard van het orgel in de St. Petrus'Bandenkerk niet heel stevig vast. Bij iets te veel druk klapt deze naar voren en valt alle bladmuziek over de manualen. Dat gebeurde ook vlak voor het concert bij het repeteren en dit dringende probleem vroeg om een onmiddellijke oplossing. Gelukkig had ik in de tailleband van mijn pantalon twee sierkoorden. Met één beweging trok ik deze uit de tailleband, knoopte ze aan elkaar en bond zo de muziekstandaard vast aan de grote steunpilaar die zich achter de speeltafel bevond. Ziezo, dat kon bij het concert zelf in ieder geval niet meer misgaan!

Bij dat zelfde concert speelde Bernard Bartelink ook een improvisatie over een thema dat hij diezelfde middag ontving.

Het is prachtig om van dichtbij mee te mogen maken hoe een groots organist als Bernard Bartelink dat doet. Tijdens zijn spel kon ik zien wanneer hem weer iets leuks inviel. Bij deze improvisatie moest hij uiteraard zelf registreren en een professional als hij weet dan meteen trefzeker de goede knop te vinden.

Kortom, registreren bij een orgelconcert is steeds spannend en inspannend, maar het is ook prachtig om te mogen zien hoe de "echte" organisten te werk gaan.

Carola Hoedemaekers

JUBILARISSENDAG

Het was een idee van Gerard Sars: de bisschop reikt - in het kader van 450 Jaar Bisdom Roermond - de onderscheidingen van de Nederlandse Sint Gregoriusvereniging voor kerkkoorjubilariissen zelf uit aan al die mensen die voor die gelegenheid een dag worden uitgenodigd in Roermond. Op voorhand was er geen idee om hoeveel jubilarissen het uiteindelijk zou gaan. Menig koor is gewend dat in eigen parochie te vieren, waardoor ter plekke niet alleen de jubilarissen worden geëerd, maar ook de koorzang gepromoot wordt. Maar het duurde niet lang, of een stroom van aanmeldingen kwam op gang...

Uiteindelijk mocht de Jubilarissendag op 22 november tot grote hoogtepunten van het 450-jarig jubileum van het bisdom gerekend worden. Maar liefst 200 jubilerende koorzangers (en zangeressen) werden uiteindelijk aangemeld om uit handen van onze bisschop hun welverdiende onderscheiding te ontvangen.

Wat me getroffen heeft op die dag was de geweldige sfeer die er hing toen ik op voorhand de kathedraal binnenkwam voor de gebedsviering in de middag. Die was buitengewoon hartelijk: als we er in zouden slagen iedere keer en overal zo'n sfeer te creëren in onze kerken, dan werd de preek in de liturgie overbodig! (Dat zou trouwens pas een uitdaging zijn voor de koren!) Een feest was het. De kathedraal zat stampvol met mensen die allemaal een glimlach op hun gezicht droegen en goede zin in de genen hadden, die al de hele dag op pad waren, 's morgens de eucharistie hadden meegevierd, daarna gegeten hadden 'op het bisdom' en vervolgens wederom naar de kathedraal getogen waren om deel te nemen aan de viering met de onderscheidingen. De vrijwilligers van de NSGV, met name Bert Ebben en Ton Bindels, hadden alles tot in de puntjes voorbereid: mensen beschikten over hun eigen kaart en zaten allen op hun speciaal gereserveerde plaats. De belangstelling was groot.

Na de korte gebedsdienst met een bemoedigend woord door de bisschop was het dan eindelijk zover dat eenieder zijn of haar onderscheiding mocht ontvangen. Met zo'n lange lijst met namen en plaatsen ben je op voorhand bang dat het al gauw op een herdenkingsbijeenkomst zou lijken na een grote ramp, maar ook hier was de sfeer feestelijk. De fotoreportage op de site van de NSGV spreekt meer dan woorden kunnen vatten. Uit handen van de bisschop, geflankeerd door de Vicaris voor Liturgie en Kerkmuziek Mgr. Maessen en diaken Gerard Sars, ontving men de juiste onderscheiding (ook dat was tot in de details perfect voorbereid), die vervolgens door bestuursleden en medewerkers van de NSGV werd opgespeld. Daarna was het de tijd voor een grote groepsfoto: van voor de eerste trap van het priesterkoor tot aan de zetel van de bisschop blonk het van gedecoreerden.

De mensen met het 'Ereteken voor bijzondere verdiensten' voorop, gevolgd door het 'Aanvullend insigne 60, 55 en 50 jaar' en dan de grote groep zangers en zangeressen met het 'Ereteken in – respectievelijk - goud, zilver en brons'.

Na dit indrukwekkend gebeuren was menige zanger blijkbaar nog lang niet uitgezongen: de nodige feestelingen zochten de proeflokalen rondom de markt op en verschillende koren hadden er een hele dag van gemaakt die afgesloten werd met een Caeciliafeest, ergens in Roermond of dicht bij huis.

En dat alles op de feestdag van Sint Cecilia... Met kerkmuziek had ze niets. Een vertaalfout van haar vespersantifoon 'Cantantibus organis' zette haar aan de speeltafel, terwijl ze nou juist een afkeer had van de muziek die op haar bruiloft klonk, toen men haar tegen haar zin probeerde uit te huwelijken. Ze richtte zich te midden van alle feestgedruis met heel haar hart op God en wilde hem in haar maagdelijkheid trouw dienen. Misschien dat de jubilarissendag haar dilemma eindelijk heeft opgelost: in het feest van 22 november in Roermond, bij al die jubilarissen die Gods lof zingen, had Cecilia zich goed thuis gevoeld en net als al die mensen, de NSGV en het bisdom, een geweldige zondag gehad, lijkt mij zo!

Ed Smeets

- Foto's van de uitreiking zijn te bekijken en downloaden op:
<http://picasaweb.google.nl/fjctvangalen/NSGVOnderscheidingen#>

NIEUWS ALLA BREVE

Afkijken bij de meester: Richard Bot: 10 april a.s.

Samen zingen in een “dirigentenkor” en praktische tips van een uitgesproken vakman krijgen? Kom dan meedoen op zaterdag 10 april a.s. van 10.00 uur tot 15.00 uur in de Emmauskerk, Boschmeedersingel 26 te Den Bosch. Twee accenten staan tijdens de dirigentendag centraal: In veel hedendaagse Nederlandstalige kerkmuziek klinkt op de een of andere manier iets door van technieken ontleend aan het gregoriaans. Hoe krijg je daar oog voor en – belangrijker – hoe kunnen die technieken helpen bij het instuderen? En welk dirigeergebaar past daar het beste bij? Een ander accent is, waar je als dirigent op moet letten bij het leiding geven aan de organist/begeleider. Hij is immers een belangrijke steunpilaar voor koor en volk. Aanmelden tot 1 april per e-mail nsgv@bisdomdenbosch.nl. Vergeet niet de stemgroep te vermelden. Kosten € 8,00, koffie en een bescheiden lunch inbegrepen. Dit bedrag s.v.p. overmaken op Postbanknummer 112.52.36 t.n.v. Penningmeester St.-Gregoriusvereniging Schijndel, onder vermelding van “Dirigentendag 10 april”.

Europa Cantat en AGECE fusioneren

Zo vernemen wij in het tijdschrift Koor & Stem van november 2009. In dit jaar 2010 wordt de samensmelting van de twee Europese koorfederaties Europa Cantat en AGECE voorbereid. Begin 2011 gaat ze van start. Beide organisaties willen hun kennis en expertise bundelen om de koorwereld nog beter van dienst te kunnen zijn als die ene EUROPEAN CHORAL ASSOCIATION-EUROPA CANTAT: Zie voor verdere informatie: www.koorenstem.be en www.europacantat.org.

Nederlands gregoriaans festival

In het weekend van 29 en 30 mei a.s. vindt het derde gregoriaans festival plaats in Ravenstein. Een impuls aan de ervaring van het gregoriaans in Nederland.

Voor meer informatie: www.gregoriaansfestival.nl. Contactadres: mw. M. Gardeniers, Nieuwstraat 2, 5863 AZ Blitterswijk. Telefoon 0478 53 2693. E-mail: secretariaatgregoriaansfestival@hotmail.com

Non-stop religieuze muziek

De digitale radiozender Musica Religiosa is één van de best beluisterde digitale radiozenders van de publieke omroep. De zender is alleen via de website www.musicareligiosa.nl te beluisteren. Non-stop klassieke christelijke muziek met waardering van luisteraars vanuit de hele wereld. Iedere zondagavond om 18.00 uur ook op Radio 5 te beluisteren.

Het lied “Sterre der zee” van Marie Koenen

Kerkhistoricus en diaken dr. Régis De la Haye ontdekte bij toeval wie de schrijver is van het populaire Marialied “Sterre der zee”, voor het eerst gezongen in 1912. Zo lezen wij in het Dagblad De Limburger (9 september 2009-B 13): “Naar aanleiding van een artikel in de Maasgouw over pastoor Jacobs van de Slevrouwe en diens bevordering van de Maria-devotie, wees Hans Nolden De la Haye op de Engelsman Henri Hemy, een heel bekende componist van vooral devotieliederen. Hij bleek de componist te zijn van “Sweet Star of the sea”, de oerversie.

En in het archief van pater Hendrik Polman ontdekte de kerkhistoricus dat die “begin jaren vijftig alle details (had) opgetekend van de rondtocht van Sterre der Zee door Limburg onder de leiding van bisschop (“Moeder”) Lemmens. In het archief zaten uitsneden uit een brief uit 1955 van de Limburgse romanschrijfster Marie Koenen (1879-1959) waaruit bleek dat zij de auteur van de tekst was. Koenen had er zelf nooit ruchtbaarheid aan gegeven. Koenen-kenner Adri Gorissen haalde de laatste twijfels weg toen hij het handschrift van Marie herkende. Het was puur chauvinisme dat het Sterre-der-Zee-lied er kwam. Het Maastrichtse comité, dat het Maria-congres organiseerde in 1912, wilde naast het Marialied van het Tongerse Maagdenkoor een eigen Mestreechs Sterre-der-Zee-lied. “Ein vaan us”, lacht De la Haye.”

Zie verder het artikel van Frans van Galen in: De sleutel, oktober 2009, blz 16-17: Het geheim ontsluit.

COMPONIST VAN MISA CRIOLLA OVERLEDEN

Op 19 februari j.l. is te Buenos Aires (Argentinië) de componist ARIEL RAMIREZ op 88-jarige leeftijd overleden. Hij werd het bekendst met zijn MISA Criolla, die hij in 1964 componeerde. Het Vaticaan had toen het verbod op missen in de volkstaal opgeheven. De Misa Criolla kent indiaanse en creoolse ritmes. Een ander werk is *Alfonsina y el Mar* en de in 1981 gecomponeerde ‘Mis voor vrede en gerechtigheid’. Ramirez zei eens: “Bach schreef heel mooie religieuze muziek voor de hogere kringen en voor God. Ik schrijf ook wel voor God, maar ook voor gewone mensen.”

(Bron: Nos-TT-vr 18 feb 2010 en Haro Hielkema in Trouw 23-02-2010)

Start website voor alle kinderkoren in Limburg

Samen met VNK-Limburg is gewerkt aan een website voor kinderkoren in Limburg. Deze website is bedoeld voor kinderkoren die in de kerk zingen, maar ook voor profane kinderkoren. Via deze website kunnen de koren met elkaar communiceren en allerlei zaken uitwisselen. Sinds januari jl. is deze website online. www.kinderkorenlimburg.nl .

JUBILEUM

Op 2 april is het vijftig jaar geleden dat mgr.dr.F.Kurris priester is gewijd.

Op zondag 11 april om 11.00 uur zal pastoor Kurris een plechtige Hoogmis uit dankbaarheid opdragen in de basiliek van Onze-Lieve-Vrouw Tenhemelopneming te Maastricht. En om 16.00 uur zal pastoor Kurris voorgaan in de plechtige vespers, waaraan de Schola Maastricht o.l.v. H. Heijkers en organist H. Leenders hun medewerking zullen verlenen.

Pastoor Kurris is van 1968 tot 2004 bestuurslid geweest van de NSGV van het bisdom Roermond.

Guido Grand

VACATURES KERKMUZIEK

Drs. H. Philipsen, **organist en dirigent** stelt zich beschikbaar als organist voor uitvaarten en huwelijken in de regio midden-Limburg van maandag t/m vrijdag. Salariering volgens de richtlijnen van de NSGV. Tel. 0475-482623 of 06-12394317. E-mail: hjpphilipsen@planet.nl.

Het Gemengd Kerkelijk Zangkoor Capella Sancta Amelberga te Susteren zoekt een **dirigent/organist**. De wekelijkse repetitie is op donderdag van 20.00 uur tot 22.00 uur. Het koor zingt op kerkelijke hoogtijdagen. De weekendvieringen op zaterdag om 17.45 uur en/of op zondag om 11.00 uur worden in gezamenlijk overleg per halfjaar vastgesteld. Kennis en affiniteit met het brede scala van kerkmuziek, waaronder het leiden van een gregoriaanse schola, is gewenst. Salariering in overleg volgens de geldende cao. Informatie: P. Stoffels, voorzitter; 046-4491503 of pi.stoffels@planet.nl

DIPLOMA UITREIKING ORGELCLUB

De kerstvakantie werd op zondag 27 december 2009 voor kinderen van de orgelclub van de Fatimaparochie te Brunssum feestelijk onderbroken. Enkele zieken en vakantiegangers konden er niet bij zijn, maar vier van de acht orgelstudenten waren met hun (groot)ouders, begeleiders en pastoor afgereisd naar het monumentale orgel van de Basiliek te Sint Odiliënberg. Ze lieten horen wat ze in de afgelopen 2 maal 10 lessen van orgeldocente Anja Hendriks hadden geleerd. De parochie had voor hun niet alleen de lessen georganiseerd, maar ze kregen ook ruimschoots de gelegenheid om in de kerk te oefenen en de orgels (de Fatimaparochie heeft maar liefst twee pijporgels) en de kerkruimte goed te leren kennen. De jonge organisten hadden eerder al hun eerste medewerking verleend in de kerk.

Foto: © V. Goulmy

Tijmen (4), Denis (8), Alicia (9) en Tom (9) bleken al goed thuis op het grote orgel. En dat is niet zo vanzelfsprekend, want ieder orgel is anders van bouw en samenstelling. Naast enkele sinterklaas- en kerstliederen bleken de organisten uit te munten in improvisaties, waarbij met hoofd, handen en voeten gewerkt werd.

Foto: © V. Goulmy

Voor de techneuten was er ook een kleine excursie in binnenste van het orgel. En de verrassing kwam toen Jean-Pierre Steijvers, titulair organist van de kathedraal in Roermond persoonlijk de diploma's uit kwam reiken, en hij nodigde zijn jonge collega's uit voor een zomers bezoek aan de orgels in Roermond.

Ik denk dat de initiatiefnemers van het kinderkoor en pastoor Vincent Goulmy trots mogen zijn op hun organisten en dat ze tevreden mogen vaststellen dat hun inspanningen beloond zijn. Parochies of werkgroepen die interesse hebben kunnen dit initiatief overnemen en informatie daartoe opvragen bij de NSGV.

Gerard Sars

WE BEGINNEN EEN KINDERKOOR! MAAR HOE?

Niet lang geleden ontvingen alle parochies in Nederland een veelkleurige brochure met als titel “kinderen zingen”. In enkele artikelen wordt een impressie gegeven van het reilen en zeilen van enkele kinderkooren in ons land, waaronder ook één uit ons bisdom (Haarlem red.) (het jeugdkoor van de Mariakerk in Haarlem-Noord). Gesprekken met pastores, parochiebestuurders, dirigenten en kinderen maken duidelijk dat kinderkoorzang een stimulerende werking heeft op de plaatselijke geloofsgemeenschap, al was het alleen maar omdat zichtbaar en hoorbaar wordt dat de liturgie geen zaak is van voornamelijk oudere parochianen.

Laten we er eens van uitgaan dat deze brochure zo aanstekelijk werkt dat in een parochie waar geen kinderkoor bestaat besloten wordt om dit zo snel mogelijk op te richten. Er wordt een enthousiaste parochiaan bereid gevonden om het koor te gaan leiden en dank zij een goede wervingscampagne dienen zich op de eerste repetitie zomaar 40 kinderen aan. Prachtig! Maar dan....

Voorwaarden voor succes

Menig koor dat uit puur enthousiasme is gestart gaat na korte tijd weer ter ziele. Waarom? Omdat enthousiasme alléén niet voldoende blijkt te zijn om een kinderkoor- of welk koor dan ook- te laten voortbestaan. De gedrevenheid die nodig is om een koor op te richten zal pas leiden tot een blijvend resultaat wanneer deze gepaard gaat met andere noodzakelijke voorwaarden:

De dirigent moet kinderen op een speelse wijze goed kunnen leren zingen en gevoel hebben voor de liturgische taak van een kinderkoor.

Er moet duidelijkheid zijn over wat van het kinderkoor verwacht wordt. Hoe vaak zingen? Welk repertoire? Welke leeftijd? Welke instrumentale begeleiding?

Het voortbestaan van een kinderkoor kan niet van de dirigent alleen afhankelijke zijn. Wanneer er een (klein) bestuur of een commissie is die zorgt voor een goede organisatie kan de dirigent zich vooral richten op de zang.

Het parochiebestuur moet het belang van het kinderkoor inzien en er ook rekening mee houden in het financiële beleid. Hoe prijzenswaardig het ook is wanneer mensen zich vrijwillig inzetten, deskundigheid moet gehonoreerd worden! En wanneer die deskundigheid nog onvoldoende aanwezig is zou het parochiebestuur moeten stimuleren dat de dirigent en/of de begeleider zich, door middel van cursussen en studiedagen, laat bijscholen. Maar er zal ook bladmuziek aangeschaft moeten worden

en koormappen. En om de kinderen gemotiveerd te houden zal er ook geld moeten zijn om af en toe een leuke activiteit te organiseren. Wanneer het kinderkoor ook een educatief doel heeft mag van de ouders ook een contributie gevraagd worden: de kinderen leren immers iets waar ze hun hele leven profijt van kunnen hebben. Kinderen en (vooral ook) hun ouders moeten beseffen dat het lid zijn van een koor wel vrijwillig, maar niet vrijblijvend is. Zo wordt verwacht dat alle kinderen wekelijks de repetitie bijwonen en niet zonder reden ontbreken in de vieringen waarin het kinderkoor zingt. Veel kinderkoorleiders zien met lede ogen aan hoe de bezetting van hun koor op zondag soms aanzienlijk kleiner is dan bij de repetities, waarbij soms als reden wordt opgegeven: “mijn ouders wilden uitslapen!” Ook al zou aan al deze voorwaarden zijn voldaan, is het nog geen garantie voor succes, maar de kansen worden er wel aanmerkelijk door vergroot! Een goed fundament is immers de allereerste voorwaarde om er zeker van te zijn dat een huis overeind blijft staan.

Literatuur

De toegenomen aandacht voor de kinderkoorzang heeft de laatste jaren geleid tot een aantal uitgaven die de dirigent kunnen helpen om nog beter toegerust te zijn voor zijn/haar belangrijke taak. We geven drie tips.

Zin in zang

Al weer enkele jaren geleden verscheen een uitgave voor dirigenten van kerkelijke kinderkooren onder de titel “zin in zang”. Hierin worden suggesties gedaan voor leuke en zinvolle inzingoefeningen en voor het efficiënt instuderen van nieuwe liederen (met voorbeelden van goed repertoire), dit alles in dertig voorbeeldrepetities (genoeg voor één seizoen). Het is een inspirerende handreiking voor beginnende dirigenten, maar ook voor dirigenten die behoefte hebben aan nieuwe ideeën!

Module kinderkoorzang

In het kader van de opleiding van protestantse kerkmusici verscheen “Module 13: Kindercantorij” geschreven door Thea Endedijk-Griffioen. Dit boek is wat theoretischer opgezet dan “Zin in zang” en gaat ook wat dieper op een aantal fundamentele zaken in. Zo is een heel hoofdstuk gewijd aan de competenties waarover een kinderkoorleider moet beschikken: inter-persoonlijk, pedagogisch, didactisch, organisatorisch, muzikaal en kerkmuzikaal. In de andere hoofdstukken wordt het een en ander verder uitgewerkt. In de bijlagen is een artikel opgenomen over de “brommers”, een probleem waar elke kinderkoorleider vroeg of laat mee te maken krijgt?

Zingen en Geloven

Het leiden van een kerkelijk kinderkoor vraagt van de dirigent dat hij/zij zich bewust is van de gelovige traditie waarbinnen het koor functioneert. De teksten van de liederen, het kerkgebouw, het kerkelijk jaar, de vieringen waarin het koor zingt, de rituelen die daarbij horen: ze verwijzen naar een geloof dat de eeuwen door is doorgegeven van generatie op generatie. De dirigent kan er toe bijdragen dat dit geloof ook aan de jongste generatie wordt doorgegeven. Hierover gaat het boekje “Zingen en Geloven”. In 2006 uitgegeven bij het Centrum voor Parochiespiritualiteit, geschreven door Tim Schilling samen met de schrijver van dit artikel

Bert Stolwijk

(Met toestemming overgenomen uit het periodiek “Doorgeven” nr. 1-2009.)

- Zin in zang. Prijs € 18,50. Uitgave van Unisono.
- Module 13: Kindercantorij. Prijs € 7,50. Uitgeverij Musica pro Deo. musica.pro.deo@hetnet.nl; tel. 0524 22 29 69.
- Zingen en Geloven. Prijs € 5,00. Centrum voor Parochiespiritualiteit. www.parochiespiritualiteit.org; tel. 024 355 80 29
- Verder verwijzen we naar de artikelen “Rondom het kinderlied”, in KGL 27 t/m 31, in te zien in het documentatiecentrum.

SPIRITUALITEIT VAN HET ZINGEN

“Zingen is communiceren in de meest oorspronkelijke zin: instemmen met en antwoorden op wat als gezang tot je komt. Uit de vroege zingzang tussen moeder en kind ontwikkelen zich de voorwaarden voor de communicatieve mogelijkheden van de volwassen mens.”

*Maria Pfirrmann in: Elke muziek heeft haar hemel.
De religieuze betekenis van muziek. Uitg. Budel 2009, blz 109.*

DE PASTOOR VAN ARS

heet Jean Marie Baptist Vianney. Hij werd in 1776 te Dardilly, een plaatsje in de nabijheid van Lyon, uit eenvoudige ouders geboren, hielp zijn ouders op het land en werd na heel veel moeite in 1815 priester gewijd.

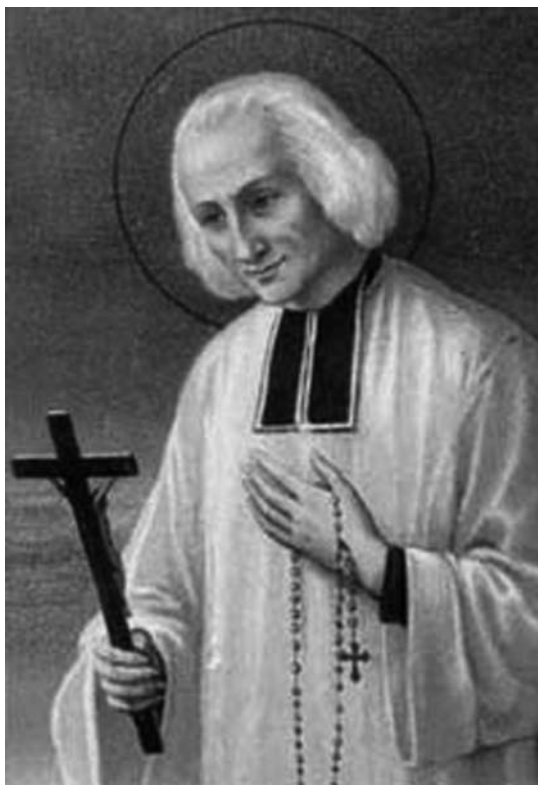
Na drie kapelaanjaren in Ecully, bij zijn beschermer pastoor Bally, werd hij in 1818 als pastoor naar Ars gezonden, een kleine verwaarloosde parochie ten noorden van Lyon. Hij verbleef daar tot zijn dood in 1859.

In deze parochie kwam men hem tegen in sjofele kledij, een oude opgelapte toog, een versleten hoed onder de arm en schoenen aan, die nooit gepoetst waren maar die hij toch netjes hield door ze met olie in te smeren. Zijn pastorie was

vervallen, zijn voedsel karig. Hij at alleen maar om te voorkomen dat hij niet dood zou gaan. Hij kastijdde op alle mogelijke wijzen zijn lichaam.

Waar toe deze buitensporige verstervingen? Om zijn parochie terug te brengen naar Christus en ook de zondaars buiten de parochie tot bekering te brengen. Uren bracht hij door in de biechtstoel. Hij was de man voor de zondaars. Voor hen offerde hij zijn lijden, voor hen bad hij en liet hij bidden. Hij wilde dat ze zouden merken dat ze door de voorspraak van velen werden geholpen op het ogenblik dat hij hen in de biechtstoel ontving. Hij wilde nooit de eer voor bijzondere bekeringen voor zichzelf opeisen, hoewel hij door de zielen van de zondaars heen keek.

Van deze heilige bezitten wij een portret, gemaakt op zijn sterfbed. Deze niet al te duidelijke fotografie is uitgangspunt voor onze voorstellingen van de pastoor van Ars. Daarin wordt hij met een vriendelijke glimlach afgebeeld.

Misschien was zijn gelaat in werkelijkheid veel meer ascetisch en gestreng. Spottend noemde hij zijn gelaat een masker. “Ik weet dat iemand mijn carnavalsmasker wilde nemen”, zei hij eens erg oneerbiedig, “maar ik heb mij flink bewogen, om te verhinderen dat dit hem lukken zou.”

Al heel spoedig na zijn dood werd in het bisdom Belley, waartoe hij behoorde, een proces voor zijn zaligverklaring geopend.

Door allerlei omstandigheden werd de behandeling in Rome vertraagd, maar in 1905, het jaar waarin de Franse regering de kerk van haar invloed wilde beroven door haar totaal arm te maken, verklaarde de H. Pius X hem zalig en stelde hem tot voorbeeld voor de Franse priesters, die tot de bedelstaf gebracht waren. In 1925 werd hij heilig verklaard en in 1929 uitgeroepen tot patroon voor alle pastoors en moderne parochiegemeenschappen.

A.V.

MUZIEK IN DE KLAS IS EEN EDUCATIEF FEESTJE

In Koorgeleide nummer 83 stond een artikel ‘Muzikale opvoeding op school ondermaats’. Als reactie daarop dit artikel over een project -muziek in de klas- dat in Venray plaats vindt.

SAMEN ZINGEN EN KLAPPEN?
DANSEN OP DE NOTENKRACKERSUITE?
VIVALDI BELUISTEREN MET JE OGEN DICHT?
HET GEBEURT ALLEMAAL TIJDENS MUZIEK IN DE KLAS:
VERNIEUWENDE MUZIEKLESSEN VOOR GROEP 4 EN 5
VAN DE BASISCHOOL.

‘Zingen vinden de kinderen het leukste,’ zegt Anjo Jacobs. ‘Dat staat met stip op één.’ Jacobs is een van de vijftien vakleerkrachten die sinds anderhalf jaar Muziek in de Klas doceren. Aan het project, een initiatief van het Venrayse Kunstencentrum Jerusalem, doen eenendertig basisscholen in Venray en Horst aan de Maas mee.

Eén keer per week krijgen de leerlingen van groep 4 en 5 gedurende drie kwartier Muziek in de Klas. In groep 4 gaat het om leren, zingen en spelen, in groep 5 krijgen muziekinstrumenten en de stem een belangrijke plek. 'Muziek in het onderwijs krijgt niet altijd de aandacht die het verdient,' weet Anjo Jacobs. 'Muziek in de Klas maakt muziek weer belangrijk. We bieden de scholen muziekexpertise en bovendien is muziekonderwijs goed voor de muzikale en algemene ontwikkeling van kinderen.'

Stoere dans

'We willen de kinderen prikkelen en laten ervaren hoe heerlijk het is om muziek te maken, om te bewegen op muziek of om muziek te beluisteren,' zo staat in het Leerplan van Muziek in de Klas. Een werkgroep ontwikkelde het vernieuwende lesmateriaal. Tijdens de lessen spelen de vakleerkrachten in op thema's zoals sinterklaas en kerst, maar ook op aansprekende onderwerpen als dieren of 'toveren en griezelen'. Anjo Jacobs: 'De kinderen ervaren het plezier van samen zingen en klappen, ze leren fouten herkennen in een voorgeklapt ritme en maken kennis met muziekstijlen. Spelenderwijs leren ze het notenschrift. Tijdens de Notenkrakerssuite doen we samen een stoere kozakkendans en in de dans van de Suikerboonfee staan kleine bewegingen centraal. Zo leren de kinderen de verschillen in dynamiek, tempo, klank, sfeer, emotie en betekenis.' Aan het einde van het schooljaar, na 36 lessen, eindigt Muziek in de Klas met een uitvoering. 'Dat is altijd weer een lust voor oog en oor.' De kinderen krijgen ook een beoordeling, die gebruikt kan worden in het schoolrapport. Na twee jaar Muziek in de Klas zijn de kinderen in staat te starten met een instrument.

Feestje

Norbert Leurs, Hoofd Onderwijs & Projecten van het Kunstencentrum Jerusalem, is zeer tevreden over Muziek in de Klas: 'Als ik de blijde gezichten zie van de kinderen, dan word ik zelf blij. Elke les is een feestje. Zelfs de kinderen die buiten schooltijd ook al muziekles krijgen, vinden het geweldig.' De scholen en de gemeenten juichen het project toe; samen financieren zij Muziek in de Klas. En ook muziekverenigingen profiteren ervan. In groep 5 geven harmonieën en fanfares voorlichting. Zo wordt de band tussen jeugd en muziekverenigingen versterkt.

Leerlingen, muziek- en andere docenten, scholen, gemeenten én muziekverenigingen zijn allemaal enthousiast. Leurs: 'Ik hoop dan ook van harte dat Muziek in de Klas een vast onderdeel wordt van het onderwijsprogramma op alle basisscholen.'

ACTIVITEITENAGENDA

KOREN(instructie)AVONDEN

<i>Koorkring</i>	<i>datum</i>	<i>plaats</i>	<i>thematiek/activiteit</i>
Echt	medio mei		dirigentenoverleg
Roermond	okt./nov.		KOA
Heythuysen	7 november	Baexem	Leven en dood KIM
Echt	november		KIA

30 april MARIAVIERING THORN

Opening van de meimaand met uitreiking van een nieuwe koninginnemantel voor het beeld van Maria onder de Linden. Feestelijke viering om 21.30 uur in de abdijkerk. Daarna volgt een processie naar de Loretokapel waar om middernacht de opening van de Mariamaand volgens de traditionele manier begint.

Koninklijke Vereniging voor Organisten en Kerkmusici, de KVOK-afd. Limburg.

Voorlopig programma 2010.

15 mei: Bezoek aan orgelmakerij Schumacher in Baelen (B) bij Eupen met o.a. een bezoek aan het gerestaureerde Walcker-orgel in de Friedenskirche te Eupen.

12 juni: Studiedag voor alle niveaus o.l.v. Jean-Pierre Steijvers.

10 t/m 15 juli: Orgelreis naar o.a. Eisenach (Bachhaus), Dresden (Frauenkirche) en Leipzig (Nicolaiirche en Thomakirche) m.m.v. organist Jo Louppen. Organisatie: Toine Sporken, www.sporkenleitmotiv.nl.

16 juli t/m 15 augustus: Orgelfestival Limburg met dagelijks orgelconcerten in Limburg en het aangrenzende Duitsland en België, orgelwandeloctocht te Maastricht op 21 juli, orgelbustochten op 24 en 31 juli en op 7 augustus. Open orgeldag op 14 augustus. Organisatie: SOL, www.orgelfestivallimburg.nl.

SLOTVIERING BISDOMJUBILEUM

Ter afsluiting van het jubileumjaar is er op zondag 22 mei een grote slotviering in Openluchttheater De Doolhof in Tegelen. Iedereen is welkom.

LIMBURGS KORENFESTIVAL

13 en 14 november in Cultureel Centrum D'n Binger in Meijel. Informatie bij mevr. S. Hoeyakers, Huis voor de Kunsten Limburg, tel. 0475-399268, e-mail shoeymakers@hklimburg.nl.

INTERNATIONAAL

CEDAME 2010: De 22ste Europese Conferentie vindt plaats van 16-18 september te Sankt Gallen (Zwitserland).

TOELICHTING

DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de diocesane Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: “ik geef opdat jij zult geven”.

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane NSGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met

een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Vriendelijk verzoek: Wilt U wel ons secretariaat hiervan met een briefkaart op de hoogte stellen!

Voor gebruik buiten het bisdom is schriftelijke aanvraag om legale kopieën à € 0,25 per blad te verkrijgen verplicht.

Alle composities zijn copyright van het eigen fonds USC-Strassbourg/NSGV-Roermond, tenzij anders vermeld.

Rentrée de procession pour le jour de Pâques

Louis-Francois-Alexandre Frelon (1825-c. 1884) componeerde dit werk oorspronkelijk voor harmonium op het Franse Paaslied “Jésus parait en vanqueur”. Vanqueur is het oud-franse woord voor vainqueur (overwinnaar).

Bij deze compositie een opmerkelijke gebeurtenis. Toen pater Noco de Bekker deze “Entrée de procession” in de kapel van het verzorgingshuis St. Charles in Heythuysen hoorde spelen, zong hij de tekst behorende bij deze melodie mee. En wel in het Kisukuma, een taal rond de stad Mwanza in Tanzania, gelegen aan de zuidelijke oever van het Victoriameer. Daar is hij als Witte Pater jarenlang missionaris geweest. De bevolking aldaar zingt alle liederen van Europese origine, in dit geval van Franse origine, in een traag tempo. Maar onder de leiding van een dirigent, zo zegt hij zelf, kunnen ze even enthousiast zingen “als ik Guido Grond hoorde spelen op ons orgel in hetzelfde tempo”. De stichter van de Congregatie van de Witte Paters, kardinaal Lavigerie (1825-1892) is afkomstig uit het zuiden van Frankrijk en nam heel wat Franse liturgische gezangen mee naar Algerije en elders. Daar werden ze vertaald in een der Afrikaanse talen, maar de melodie bleef de Franse oorsprong behouden. Over de Franse componist Frelon is heel weinig bekend. Hij schreef veel werken voor harmonium.

Met verloop van de “Allgemeiner Cäcilien-Verband für Deutschland” (Regensburg d.d. 02-02-2010) en oorspronkelijk gepubliceerd in Musica Sacra 2/2009. Met dank aan ACV-Deutschland mogen wij dit werk gratis publiceren.

Verdere informatie over het blad Musica Sacra vind u op: www.musca-sacra-online.de

Guido Grond

Kring van vriendjes

Het kinderlied “kring van vriendjes is geschreven voor de Eerste Communieviering van mijn dochter Geertrui op 13 mei 2006.

Het onderwerp ‘vriendschap’ is gekozen na een gesprek met haar over wat ze belangrijk vindt. Dit zijn zeker haar vriendjes: spelen met elkaar, snoepjes of boterhammen delen, elkaar geen pijn doen ... zo is samen met Geertrui de tekst ontstaan. Het thema ‘vriendschap’ is natuurlijk niet exclusief voor de Eerste Communie en kan dus evenzeer in andere vieringen gebruikt worden, bijvoorbeeld bij een viering van de jeugdbeweging of met een kinderkoor. Eigenlijk elke viering waar kinderen te pas komen.

Over de muziek /tips voor het aanleren.

Het refrein (mt 1 tot 8) bestaat uit een voorzin van 4 maten en een nazin van 4 maten. Hiervan zijn de eerste twee maten hetzelfde. (mt 1 en 2 = mt 5 en 6)

De derde maat begint (eerste tijd) telkens met hetzelfde ritme van de tweede maat maar heeft als tweede tijd geen gepunt ritme. Het gevaar bestaat dat de kinderen ook in de derde maat een gepunt ritme gaan zingen.

In de vierde maat is het opletten dat ze niet twee vierde noten zingen i.p.v. twee achtste noten en een vierde rust.

Bij de strofe (mt 9 tot 16) hebben we iets gelijkaardigs: de eerste twee maten van de voorzin (mt 9 en 10) zijn hetzelfde als van de nazin (mt 13 en 14), de laatste twee maten verschillen (mt 11 en 12 t.o.v. 15 en 16). Opletten dus dat ze bij de nazin niet hetzelfde zingen van de voorzin. Vooral de ‘do’ van mt 15 zouden ze wel eens als la (zoals in mt 11) kunnen zingen.

Maat 11 en 12 zijn de sequens van maat 9 en 10, vandaar het gelijkaardige ritme.

Maat 15 en 16 verwijst naar maat 7 en 8 (is terts hoger) en heeft daarom geen gepunt ritme.

Het laatste refrein (mt 25 tot 32) is een toon hoger dan de vorige refreinen.

Tot slot:

Het liedje mag vlot gezongen worden (bvb 79 voor een vierde). Het is goed mogelijk om op het liedje te bewegen of mee te klappen of knippen, bijvoorbeeld een vingerknip op elke tweede en vierde achtste van elke maat.

Geert Van der Straeten

Bron: Lied & Liturgie nr. 2006

DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN

RENTRÉE DE PROCESSION

pour le jour de pâques
sur 'Jésus parait en vanqueur'

Louis-François-Alexandre Frelon (1825-c1884)

Allegro maestoso

ff ^

5

mf

10

riten. *ff*

15

Coda

ff

21

KRING VAN VRIENDJES

T. + M.: Geert Van der Straeten

Refrein 1 en 2

kindjes

$\text{♩} = 79$

Hé, jij, kom er maar bij: we ma-ken een kring van vriend-jes!

piano

Hé, jij, kom er maar bij want Je - zus maakt ons blij!

Strofe 1 en 2

1. Geef el - kaar een hand - je, zo ben je nooit al - leen, je

kan el - kaar ver - war - men, dat wil toch ie - der - een!

(enkel 2de maal)

Refrein 3

Hé, jij, kom er maar bij: we ma - ken een kring van vriend - jes!

Hé, jij, kom er maar bij want Je - zus maakt ons blij!

Refrein 4

Hé, jij, kom er maar bij: we ma - ken een kring van

vriend - jes! Hé, jij, kom er maar bij want

Je - zus maakt ons blij!

ritenuto

(KERK)MUZIKALE HEILIGEN

JOHANNES (JAN) BERCHMANS

(1599 - 1621)

-EEN TOONBEELD VAN GODSVRUCHT-

**“Als ik niet nu in mijn jeugd heilig word,
zal ik nooit heilig zijn.”**

(Dagboek)

**“Het oog vol zon, de ziel vol zangs,
ge voerde uw stille treden langs
het pad des Evangelies,
met in uw hand den witten glans
en bloei van open lelies.”**

(Lied 374 Schutsengel van de Vlaamse Jeugd, str.3)

Jan Berchmans werd als oudste van vijf kinderen op 13 maart 1599 in het gezin van een schoenmaker geboren. Zij hadden het niet breed daar in het huis ‘De Gulden Mane’ in Diest (Vlaanderen). Daarom moest hij op jonge leeftijd zijn schoolgeld verdienen als huisknecht bij de kanunnik van de Sint-Romboutskerk te Mechelen. Hij was het tegenovergestelde van het macho-imago in onze tijd. Toen in 1999 zijn 400ste geboortedag werd gevierd probeerde pastoor-deken Jan Lagae dat beeld te corrigeren tijdens een tv-mis uit de Sint-Sulpitiuskerk in Diest met de woorden: “Want zo zeemzoet was onze Jan nu ook weer niet”. Van 1608-1612 volgde hij de opleiding aan de Latijnse School in zijn geboorteplaats. Hij was een ijverige leerling en leerde vlot. Hij was een vrome jongeling, natuurlijk, open, moedig, opofferingsgezind met een bijzondere aanstekelijke spiritualiteit. Hij vervulde zijn taken vol vreugde. Niet voor niets wordt hij ‘Frater Glimlach’ genoemd. In 1616 treedt hij in bij de jezuiten. Na het 2-jarig noviciaat studeert hij in Antwerpen filosofie, 24 oktober 1618 vertrok hij wandelend gedurende tien weken naar Rome en bereikte de Eeuwige Stad op oudejaarsavond, waar hij de filosofiestudie in het jezuïetencollege te Rome vervolgt. Daar krijgt hij de kamer van Aloysius Gonzaga (9 maart 1568-21 juni 1591), zijn grote voorbeeld, toegewezen.

De missionaire droom van Jan verandert stilaan. Hij wil niet meer op verre reis naar China, maar wil legeraalmoezenier worden van de soldaten die voor het katholieke geloof strijden in de Dertigjarige Oorlog (1618-1648). Hij wil de soldaten bijbrengen om respect te hebben voor elke huidskleur of elk ras, zoals de indianenslaven. Een andere ambitie is een wetenschappelijke studie over de Onbevleete Ontvangenis van Maria. Van alle plannen kwam echter niets terecht. Hij beëindigt de studie filosofie in de zomer van 1621. Kort hierop, 13 augustus, overlijdt hij aan de gevolgen van een longontsteking. De nacht voor zijn dood zingt hij nog het 'Ave Maris Stella'. De jonge man uit Diest wordt begraven naast Aloysius in de kerk Sant'Ignazio', de hoofdkerk van de jezuiten in Rome. Johannes Berchmans werd op 9 mei 1865 zalig verklaard door paus Pius IX (1846-1878) en op 22 januari 1888 als eerste Vlaming heilig verklaard door paus Leo XIII (1878-1903). Hij is de patroon van de novicen van de jezuitienorde en van de studerende jeugd, van de koren, koorknappen en misdienaars. Hij leeft voort in tientallen Sint-Jan Berchmanscolleges in België. Zijn wilskracht, vroomheid en volharding worden tot voorbeeld verheven. En al zijn taken voerde hij uit vol vreugde. Het doodgewone dagelijkse op een buitengewone manier uit te voeren. Niet voor niets luidt zijn lijfspreuk: 'Doe goed wat je moet doen'. Een voorbeeldige jonge heilige voor de zingende en schoolgaande jeugd. Voor alle zangers jong van hart om de lofzang Gods gaande te houden. 13 augustus is de officiële kerkelijke feestdag of 26 november.

HET ANTWERPENS KATHEDRAALKOOR IN ZIJN GEEST

In de Kapittelkerk te Antwerpen was er reeds in 1368 een knapenkoor. En in 1421 voorzag men in een opleidingsinstituut dat de naam Choraelhuys kreeg. Belangrijke namen van kapelmeesters en zangers zijn ermee verbonden zoals Jacob Obrecht en Johannes Ockeghem. In de 19e eeuw waren het Choraelhuys en dus ook het knapenkoor verdwenen. In het begin van de 20ste eeuw wilden de kapelmeesters Emiel Wambach en vooral Lodewijk De Vocht weer aanknopen met de traditie van jongensstemmen. In 1927 werd het St.-Jan Berchmanscollege aangeduid om het nieuwe knapenkoor te leveren. In 1968 trad Jan Schrooten, laureaat van het Lemmensinstituut, in het kielzog van illustere voorgangers als Lodewijk De Vocht. Tot 1979 werd voor het knapenkoor uitsluitend gerekruteerd in het St.-Jan Berchmanscollege, daarna uit jezuitiencolleges in Antwerpen. In 1985 zong voor de eerste keer ook het meisjeskoor naar het voorbeeld van de Duitse kathedralen. Beide koren staan ten dienste van de liturgie en dat vanuit de spiritualiteit van die eerste Vlaamse heilige tot op de dag van vandaag.

ENKELE LIEDEREN OVER DEZE HEILIGE

- Lied 373: Joannes, broer die rein en zacht. T.: D.Stracke 5,3; M.: L. De Vocht.
- Lied 374: Schutsengel van de Vlaamse Jeugd. T.: E.Flekrackers s.j.; M.: A.Meulemans. In: Sursum Corda .Gebedenboek Zangboek Uitgave: Secretariaat voor de Bonden van het heilig Hart, Mechelen 1947, vijfde druk, Begeleidingsboek (Uitgave: idem 1942).
- Berchmanslied. T.: Penning de Vries sj; M.: 'La volte' of 'Ignaci, dat de Heer u seghen', in: Katholiek Gebedenboek.
- De Gebedsschat van de kerk der eeuwen en de vernieuwde liturgie volgens Vaticanum II.
- Dezelfde melodie als van het Ignatiuslied (blz.649-650). Uitgave: Tabor, Brugge 1986, 2e druk, blz. 651-652.

Literatuur: o.a.

- Sint-Jan Berchmansfeesten Diest 1599-1999. Feestbrochure.
- Tom Zwaenepoel, Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen. (Uitg. Lannoo, Tielt 2008, blz. 236-237)
- Wim Zaal, Alle heiligen . Heiligenkalender voor Nederland en Vlaanderen. (Uitg. Elmar BV, Rijswijk 1998, blz. 405-406)
- Clemens Jöckle, heiligen van alle tijden. Levens, Legenden, Iconografie. (Uitg. Gooi en Sticht, Baarn 1995, blz. 241)
- Stijn van der Linden, De heiligen. (Uitg. Contact, Amsterdam/Antwerpen 1999, blz. 453-454)
- Paul Spapens en Kees van Kemenade, 366 Heiligendagen. (Uitg. Kempen Uitgevers, Zaltbommel 2005, blz. 420-422)
- Jo Claes e.a., Sanctus. Meer dan 500 heiligen herkennen. (Uitg. Davidsfonds/Leuven en uitgeverij KOK 2002, blz. 220)
- Ludo Jongen, Heilig in de Lage landen. Herschreven levens. (Uitg. Davidsfonds/Leuven en uitgeverij Ten Have, Kampen, blz. 220-221)

Guido Grond

HET OUD LIMBURGS SCHUTTERSFEEST 2010

Ook kerkmuzikaal op weg naar een groots volksfeest.

Wie kent het niet. Het OLS (Het Oud Limburgs Schuttersfeest). De jaarlijkse samenkomst van grote aantallen schuttersgilden uit Nederlands en Belgisch-Limburg. Een kleurrijke dag vol traditie en Folklore. Blaasmuziek, trommels en vlagvertoon gaan vooraf aan de uitermate spannende schietwedstrijden met als hoofdprijs de organisatie van het OLS in eigen woonplaats in het volgende jaar. Duizenden bezoekers kunnen de organisatoren verwachten en de winnende schutterij is dan ook het gehele jaar bezig, met een groot aantal vrijwilligers en instanties, om alles in goede banen te leiden en tot in de puntjes voor te bereiden.

Op de website van de overkoepelende Oud-Limburgse Schuttersfederatie lezen we o.a.:

”Schutterijen zijn door de eeuwen heen verenigingen die ook een nadrukkelijk godsdienstig karakter hebben, Zo kozen de schutterijen een patroonsheilige, waar Sint Sebastianus, Sint Martinus en Sint Antonius veel voorkomende voorbeelden van zijn. Sommige schutterijen hadden zelf een gildenaltaar in de Kerk, ter ere van de patroonheilige van de vereniging. Elke patroonheilige heeft een dag op de kerkelijke kalender dat hij speciaal vereerd wordt. Dat is de patroonsdag. Een Sint Sebastianus-schutterij houdt bijvoorbeeld op of rond 20 januari haar patroonsfeest, de dag ter ere van de Heilige Sebastianus. Dit was bij uitstek de gelegenheid om ter kerke te trekken en in de Heilige Mis de overleden leden te herdenken. Wanneer de processie trok, dan was de schutterij hierbij aanwezig om deze te begeleiden. Dit staat nagenoeg in de meeste reglementen voor de schutterijen uit die tijd vermeld en was een uiterst belangrijke en eervolle taak voor de schutters. Want in de processie, dit is de rondgang met het Allerheiligste, toonde de katholieke dorpsgemeenschap waar zij in geloofde. Het was een bijzonder voorrecht om in deze processie een rol te mogen spelen.”

Na Neer in 2009 is het dit jaar aan Schutterij Sint Jan uit Grubbenvorst de eer om de organisatie op zich te nemen. Op zaterdag 3 juli 2010 vindt de openingsmis plaats in de kerk van Grubbenvorst. Op initiatief van enkele enthousiaste kerkzangers is er onder de leiding van NSGV bestuurslid AdVoesten een gelegenheidskoor gevormd van ongeveer 60 mensen uit Grubbenvorst.

Voor dit koor heeft Ad een bijzondere schuttermis gecomponeerd voor gemengd koor, orgel, trompet en kleine trom. Ook de overige muziek past helemaal in het thema en de sfeer van het schutterswezen met al zijn folkloristische facetten. In januari zijn de repetities begonnen. En de deelnemers zijn ervan overtuigd dat het een fantastische viering gaat worden.

Vooraf de samenwerking met en rondom de vaste groep kerkzangers van de kerk stemt tot vreugde en mag een voorbeeld genoemd worden van wat we met de kerkzang kunnen bereiken indien we ons naar elkaar toe open op durven te stellen.

Bij deze bent u allen van harte uitgenodigd om de openingsmis van het OLS 2010 op zaterdag 3 juli 2010 om 19.00 uur in Grubbenvorst bij te wonen.

Websites:

* www.olsfederatie.com

* www.schutterijstjan.nl

Ad Voesten

ZINGEN IS GEZOND

“Zingen is gezond! Het is goed tegen stress en verhoogt de weerstand. Onderzoekers van de universiteit van Frankfurt hebben ontdekt dat de concentratie proteïnen die als afweerstof werken en bepaalde hormonen doen toenemen tijdens het zingen. Ook leidt zingen tot een betere ademhaling, wat weer goed is voor de bloedsomloop. Als u nu ook nog lol heeft in het zingen, zit u helemaal goed, want plezier werkt stressverlagend. Overigens, voor het gezondheidseffect maakt het niet uit of u in de categorie nachtegaaltje of valse kraai valt.” Aldus viel te lezen in ‘MIJN JUMBO’, nr.3 – maart 2009, blz. 32.

Zo is het toevallig ook nog eens en dat niet vanwege een der supermarktheadvies. Dus zingen: op school, thuis, in een koor en in de kerk. Meedoen met de (lof)zang is gezond, dubbel gezond!

START WARDCURSUS IN ROERMOND

Onlangs werd het startsein gegeven voor een bijzondere cursus in Roermond, namelijk een Wardcursus voor kinderkoördirigenten en belangstellenden. Wat is er zo bijzonder aan deze activiteit?

De Amerikaanse muziekpedagoge Justine Baynard Ward (1879-1975) ontwikkelde in de periode tussen 1914 en 1922 een nieuwe methode voor muziekonderwijs aan kinderen, in nauwe samenwerking met dom André Mocquereau OSB van de abdij van Solesmes, centrum voor de bestudering van het gregoriaans.

Toen Ward in 1927 een bezoek bracht aan Solesmes, stelde Mocquereau haar voor aan twee gasten van de abdij: H.J. Vullingsh (1883-1945), pastoor in het Limburgse Grashoek, en J.L.M.A. Lennards (1899-1986), onderwijzer te Horn.

Lennards en Vullingsh bezochten Solesmes, omdat zij op zoek waren naar wegen om het gebruik van het gregoriaans als volkszang in de liturgie te stimuleren.

Op uitnodiging van Ward brachten zij een bezoek aan het Pius X-instituut te New York, waar de door haar ontwikkelde methode in praktijk werd gebracht. Lennards raakte overtuigd en na zijn terugkomst in Nederland paste hij de methode direct toe in het onderwijs aan zijn leerlingen.

Daarop volgde op initiatief van de Sint-Gregoriusvereniging in 1928 in Roermond de oprichting van het Ward instituut, dat opleidingen ging verzorgen aan onderwijsgevenden. Uitgangspunt was met name verbetering van de muzikale opvoeding van de jeugd. Vullingsh werd aangesteld als directeur en Lennards als medewerker. In 1938 trad Vullingsh af en Lennards volgde hem op als directeur. Na diens aftreden in 1965 werd het Ward-instituut bij wijze van eerbetoon omgedoopt tot Lennards-instituut.

Louis Krekelberg, die bijna dertig jaar verbonden is geweest aan de Schola Cantorum van het Ward-Instituut is zoals hij zelf zegt, gevormd en gevoed door de Ward methode. Dat er nu, na zoveel jaren weer aandacht is voor de Ward methode maakt hem een gelukkig mens. Bij de eerste bijeenkomst van de cursus was Louis Krekelberg dan ook van de partij om Wilko Brouwers, cursusleider en huidige directeur van het Ward Instituut Nederland te verwelkomen in Roermond.

Louis Krekelberg en Wilko Brouwers

Joke Halmans

In het tweede projectjaar 2009

is gewerkt aan de **kwaliteit van de kinderkoorzang**. Daarvoor werd een module –stemvorming- geschreven en er werd gezocht naar goed repertoire.

De kinderkoren die aan dit project meedoen kregen stemvorming op locatie tijdens de repetitie. Daarnaast waren er twee stemvorm-studiedagen waaraan de kinderen en dirigenten deelnamen. Ook waren er speciaal voor de Da Capo dirigenten twee extra studiedagen.

Tijdens het derde en laatste projectjaar 2010

wordt er gewerkt aan **consolidatie**. Stap voor stap werken aan een verankerde positie van het kinderkoor in de parochiegemeenschap.

Dit doen we door evaluatiegesprekken te voeren met alle betrokkenen van de projectplaats, te weten, dirigent, kerkbestuur/werkgroep kinderkoor en pastoor.

Via deze evaluatie wordt duidelijk waar en hoe het koor nog ondersteuning nodig heeft om ook in de toekomst zelfstandig goed te kunnen blijven functioneren.

Verder wordt er met de kinderen nog gewerkt aan koorklank en presentatie, een verdieping van de stemvorming van het tweede projectjaar.

Afsluiting op 6 november 2010

Het project wordt feestelijk afgesloten op zaterdag 6 november 2010 met een dag vol workshops voor dirigenten en kinderen en de presentatie van de deelnemende koren aan dit Da Capo project. (Zie apart artikel over deze dag elders in deze Koorgeleide). Voor nieuws en verslagen kun je ook onze website bezoeken: www.dacapo-limburg.nl

Joke Halmans

DA CAPO- EN DANKJEWELDAG KINDERKOREN OP 6 NOVEMBER TE PANNINGEN

Met het stimuleringsproject voor kinderkoren, Da Capo, zijn we inmiddels over de drempel van het derde en laatste jaar. Over het algemeen is het project zeer positief ontvangen. En de vraag van menig deelnemend koor om meer, spreekt voor zich.

Maar eerst gaan we er nog een jaar stevig tegenaan. Niet op de laatste plaats met een grote afsluitende dag. Op de laatste gezamenlijke bijeenkomst is er gesproken over een afsluitend programma. 'Kinderen zingen de wereld rond' was het thema dat daar uit is gekomen. En de datum die we gezamenlijk met alle aanwezigen geprikt hebben is **6 november 2010**.

Inmiddels zijn er een aantal zaken concreet gemaakt. De dag vindt plaats in theater Dok6 te Panningen (www.dok6.eu). Dit splinternieuwe theater in het winkelcentrum van Panningen is beschikbaar, net als alle omliggende kleine zalen (we beschikken daarmee over mooie locaties, terwijl ondertussen in Panningen alles bij de hand is: het is geen straf er een dag door te brengen, ook niet voor begeleiders!). Alle koren zullen zich presenteren, waarbij een schitterend gezamenlijk optreden de hoofdmoot van het programma behelst, met zang, muziek en choreografie. Er is een combo gezocht dat – als koren dat wensen – voor gepaste begeleiding zorgt.

Op verzoek van verschillende koren wordt er ook weer een grote Dankjeweldag gehouden: we gaan de afsluiting van Da Capo en de Dankjeweldag combineren op deze 6de november in Panningen, zodat we zeer veel zingende kinderen op de been brengen, die elkaar volop kunnen ontmoeten. Daarnaast willen we meteen van de gelegenheid gebruik maken om kerkmeesters en anderen die vanuit hun betrokkenheid bij de parochies met kinderkoren bezig (willen) zijn samen te brengen in een mini-symposium met als thema: Da Capo en hoe nu verder? Ook wordt op deze dag een workshop georganiseerd voor alle dirigenten van kinderkoren.

Het belooft dus een mooie dag te worden, meer dan de moeite waard voor eenieder die met kinderkoren in parochieverband bezig is! Tot ziens op 6 november te Helden-Panningen!

*Namens de werkgroep Kind-Koor-Kerk,
Ed Smeets*

NATUURLIJK! ..... ZINGEN!

Onder dit motto organiseert de stichting “Centrum voor Koorzang” (CvK), gevestigd in Maastricht, op zaterdag 10 april a.s. een repertoire dag, c.q. studiedag voor (amateur) koordirigenten.

Het ligt in de bedoeling dat het CvK ook voor dirigenten allerlei activiteiten gaat ontwikkelen, van eenmalige studiedagen tot lang- of kortlopende cursussen. Hierbij zal een bepaald thema centraal staan. In de toekomst kunt u, als dirigent, hierin actief meedenken.

“Natuurlijk zingen” kan op verschillende manieren worden opgevat. Zingen is één van de mooiste vormen om zich expressief te uiten, alleen of in groepsverband. Het zingen in een koor zal op vele manieren bijdragen aan een verhoogde intensiteit van deze gevoelsuitingen. Moet iedereen dan maar gaan zingen? Natuurlijk!

Als onderwerp van deze studiedag staat echter de tweede betekenis centraal: **op een natuurlijke manier zingen**. Wat is dat en hoe bereik je dat als dirigent? Alleen de goede noten zingen is geen garantie dat het muzikale aspect tot volle ontplooiing komt. Het gaat om de (onzichtbare) wereld achter de noten.

Zaterdag 10 april zal een speciaal voor deze dag samengesteld **projectkoor** een programma laten horen dat onderwerp

zal zijn van bovenstaande thematiek. Het koor bestaat uit zangers uit diverse koren (kerkkoren, kamerkoren), waarbij sommigen tevens ook koordirigent zijn. Wij hopen dat er koorwerken bij zijn, die u zelf met uw eigen koor zou kunnen uitvoeren.

Het **repertoire** is deze keer een selectie uit een aantal koorwerken, die tijdens het grootschalige koorfestival, georganiseerd door **Europa Cantat**, afgelopen jaar in Utrecht ten gehore werden gebracht of door dirigente Annie Jansen aldaar werden gekocht. Het “**Songbook**” dat door de bekende kooruitgeverij *Annie Bank* werd samengesteld, zal deze dag te koop worden aangeboden.

Mevrouw **Annie Jansen** is o.a. 28 jaar docente koordirectie geweest aan het Maastrichtse conservatorium in de afdeling Schoolmuziek; dirigeert verschillende koren; is bestuurslid van de NSGV; en initiatiefneemster van het CvK.

Zij zal deze dag het projectkoor dirigeren en de workshops leiden. Interactie tussen de dirigenten onderling zal zeker gestimuleerd worden. Ook het zelf dirigeren van een werk met het projectkoor behoort tot de mogelijkheden.

Voor meer informatie over doelstelling en opzet van de stichting verwijzen wij u naar de website: www.centrumvoorkoorzang.nl. Hier vindt u ook informatie van de overige activiteiten van het CvK m.b.t. cursussen, koren, Koorschool Maastricht (voor kinderen).

KGL-BIBLIOTHEEK-NIEUWS

WEIL DU DA BIST

Een Kinder-Gotteslob met 380 liederen, acclamaties en canons voor liturgische vieringen met en door kinderen. Maar ook voor de catechese in de basisschool. Lieder o.a. voor de eucharistie (169), voor de getijden (17), voor perioden in het liturgische jaar (74). Een rijke bron aan liedmateriaal en een voorbeeld voor een nog uit te geven Nederlandstalige zangbundel voor de liturgie met en voor kinderen. Met o.a. verwijzigingen naar cd-uitgaven. Deze bundel is samengesteld door verschillende Duitse bisdommen om de leemte in de praktijk op te vullen. Alle liederen zijn voorzien van gitaarakkoorden. Uitgave: Lahn-Verlag GmbH, 47623 Kevelaer, Deutschland - 2.Auflage 2009 – www.bube.de prijs: € 17,90.

ORGEL-RÄTSELSTÜCKE: PRAELUDIA AENIGMATICA

Vanaf nummer 4 (2006) tot nummer 2 (2009) verschenen nieuwe orgelwerken onder de titel 'Rätselstücke'. Je moest hierbij raden wie de componist was en welk lied of koraal hierbij ten grondslag lag uit Gotteslob. Deze orgelcomposities van bekende hedendaagse componisten zijn nu gebundeld verschenen, in totaal 29 composities over 25 cantus firmi van 21 componisten. Hierbij korte biografieën, de bronvermelding en een register van de melodieën verschenen in Gotteslob en het Evangelische Gesangbuch. Uitgave: Musikverlag Dr.J.Butz - Siegburger Straße 73 - 53229 Bonn. www.butz-verlag.de , e-mail : email@butz-verlag.de , prijs: € 15,00.

HERZLICH WILKOMMEN

Leichte freie Orgelstücke, herausgegeben vom Verband Evangelischer Kirchenmusiker in Bayern. Edition 3215 - Strube Verlag GmbH, München 2002. www.strube.de Prijs: € 9,20

17 gemakkelijke orgelwerken met aparte, eigentijdse klankkleuren, o.a. swing en jazz! Voor de prijs hoef je het niet te laten om eens kennis te maken met deze composities.

Helene Nothenius, MUZIEK TUSSEN HEMEL EN AARDE. DE WERELD VAN HET GREGORIAANS

Oorspronkelijk verscheen dit boek in het jaar 1981. Ety Mulder, gepromoveerd bij Nolthenius aan de Rijksuniversiteit van Utrecht en zelf hoogleraar

muziekwetenschap en algemene cultuurwetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, verzorgde een HERDRUK met een inleiding en bijgewerkte biografie. De oorspronkelijke afbeeldingen werden vervangen door weergaven in kleur.

Uitgave: Vantilt ISBN 978 94 600 4022 1, www.vantilt.nl prijs € 24,50.

Meer informatie in het artikel van Jolanda Kwast: Helene Nolthenius: haar gregoriaanse studie vanuit rede en vervoering, in: Tijdschrift voor gregoriaans, jrg. 34, nr.4-december 2009, blz.136-139. En Gerry van der List over deze elitaire eenling en erudiete schrijfster Nolthenius in Trouw 9 mei 2009, blz. 88.

Voordat u tot aankoop van dit werk overgaat, gelieve de recensie te lezen van Richard Bot in het Blad voor Katholiek Nederland, jrg.7, nr.20 (18 december 2009) - Boekenkatern/2009702 – blz.14. Daarin een verwijzing naar een goede inleiding op het gregoriaans: A.Turco, Het gregoriaans. Basiscursus. Vertaling door Dr.A.C.Vernooij (Uitgave: NSGV, Utrecht 1993) en het recent verschenen boek van Stefan Klöckner, Handbuch Gregorianik. Einführung in Geschichte, Theorie und Praxis des Gregorianischen Chorals, 2009.

Meer over Helene Nolthenius in: Etty Mulder (Redactie), Terugstrevend naar ginds - De wereld van Helene Nolthenius. Uitgegeven bij gelegenheid van de 70e verjaardag van Helene Nolthenius - Met bibliografie. Uitgave: SUN, Nijmegen 1990 -ISBN 90.6168 326 2.

HET OUDE TESTAMENT VERKLANKT

19 cd's in twee aparte boxen. De verhalen uit het Oude Testament hebben componisten aangezet tot prachtige, persoonlijke en bijzondere composities. Met Haydns 'Die Schöpfung' als opening van deze 'goddelijke' muziek. De begeleidende teksten zijn geschreven door de muziekredacteur van het dagblad Trouw, Peter van der Lint en Kasper Jansen, oud-muziekredacteur NRC handelsblad. Voor een overzicht van composities en uitvoerenden: www.trouw.nl/webshop. Tevens besteladres. Prijs complete set: € 39,95.

ELKE MUZIEK HEEFT HAAR HEMEL

Martin Hoondert, Antje de Heer en Jan D.van Laar (red.): Elke muziek heeft haar hemel, De religieuze betekenis van muziek. Uitg. Damon, Budel 2009- 192 blz. prijs € 18,90.

“Muziek brengt ons in vervoering, haar schoonheid raakt ons. Voor velen is muziek een toegang tot ‘het heilige’. Muziek wordt vaak verbonden met religie. Waarom is muziek zo belangrijk als toegang tot transcendentie? Heeft muziek van zichzelf religieuze betekenis, of komt deze tot stand in een sociale, culturele of rituele context? In dit boek reflecteren filosofen, muziekwetenschappers en theologen op deze fundamentele vragen.

Een inspirerend boek over de religieuze betekenis van muziek.”

Het boek is tot stand gekomen op initiatief van de Liturgiekamer van de Prof. dr. G.van der Leeuwstichting. Zie voor een uitvoerige recensie: Eredienstvaardig, jrg.25, nr 5 (november 2009), blz. 34.

Eddy Mul, 'MET OPGEKLAARDE OOGEN'

Uitgave uit oktober 2008 ter gelegenheid van het 400ste sterfjaar van de predikant-dichter D.Philipp Nicolai (1556-1608).

Centraal in dit prachtig uitgegeven boekje de tekst van het Morgensterlied 'Wie schön leuchtet der Morgenstern', gezang 157 uit het Liedboek voor de Kerken. De auteur, werkzaam als kerkmusicus op het Groninger Hogeland, komt tot de conclusie dat het lied niet gaat over Mt.2, maar over Lk.2: over de opdracht van Jezus in de tempel en de daarbij behorende lofzang van Simeon. Prijs € 13,00 (excl. verzending)(112 blz.).

Van dezelfde auteur (1959) verscheen in 2005 HET MAGNIFICAT, EEN KLEINE SPIRITUALITEITSSTUDIE. Met vijf muziekbijlagen betreffende de lofzang van Maria. Een studie van het Magnificat vanuit het perspectief van spiritualiteit. Over het begrip spiritualiteit vanuit bijbels kader, de stadia van spiritualiteit als een ontmoetingsproces tussen God en mens, de spiritualiteitsstadia bij Maria en bij de zanger van het Magnificat, en tenslotte over 'Magnificat en Philica', Philica als een innige, levende liefdesrelatie tussen God en mens. Omvang van dit boekje: 80 blz. Besteladres: Eddy Mul, Westerdijkstraat 19, 9983 PR Roodeschool. Tel.: 0595 41 52 34.

LIEDBOEK 2012

In mei 2008 werd gestart met het werk aan een nieuw liedboek als opvolger van het Liedboek voor de Kerken. De nieuwe naam is: LIEDBOEK - ZINGEN, BIDDEN IN HUIS EN KERK. In dit nieuwe liedboek zullen ook meditatieve teksten worden opgenomen om deze thuis te gebruiken, persoonlijk of als gezin. Zie voor verdere informatie: www.liedboek.nl en www.kerklied.net (onder 'Nieuw Liedboek'). Verder verwijzen wij naar: M.M.Hoondert, Eenheid in/en verscheidenheid. Een serie artikelen naar aanleiding van het Liedboek 1012, in: Eredienstvaardig, jrg. 26, nr, 1, febr.2010, blz. 26-28. en de noten aldaar, m.n. nr. 2.

Guido Grond

VERSLAG LITURGISCH CONGRES OVER DE UITVAARTLITURGIE EN -PASTORAAL

Op 19 en 20 oktober jl. werd in de Duinse Polders te Blankenberge (België) het 54ste Liturgisch Congres gehouden over: "Uitvaartliturgie en -pastoraal vandaag en in de toekomst".

Een boeiend congres met meer dan 400 deelnemers. Immers wij staan voor de vraag of wij als kerk in staat zullen blijven om onze zending tot verkondiging, liturgie en diaconie op een geloofwaardige manier op ons te nemen bij het biddend en zingend afscheid nemen van onze overledenen, Te constateren valt dat de kerkbaar monopolie verliest op de uitvaarten.

Niet alleen in Vlaanderen maar ook in Nederland. Alternatieve afscheidsrituelen worden aangeboden. Kennen wij zelf nog onze eigen rituelen en hun betekenis? Hierover hebben de deelnemers zich bezonnen tijdens het liturgisch congres. Tijdens het congres werd als een rode draad kennis gemaakt met de volgende gezangen uit de Vlaamse bundel 'Zingt Jubilate' (ZJ): - Ik geloof in één God (ZJ 9a); - Wie is een mens (Uit:Wieg hen in jouw eeuwigheid); - Wie in de schaduw Gods mag wonen (ZJ 935); - Liefelijk licht (Uit:Wieg hen in jouw eeuwigheid); - Hij die gesproken heeft (ZJ 939); - Niemand leeft voor zichzelf alleen (ZJ 928 - m.: J.Geraeds); - O Christus, Heer der heerlijkheid (ZJ 909).

Het is zaak om een vernieuwde aandacht voor de kerkelijke uitvaart en de liturgische rouwgezangen te schenken en dat ook in de klankkleuren van deze tijd. Dood, verrijzenis en hiernamaals in klanken gegoten. "Woorden alleen schieten immers tekort. Al van oudsher is te zien hoe in de christelijke liturgie niet alleen de gesproken taal, maar ook de gezongen taal een belangrijke rol speelt. Wellicht kan de muziek deuren openen die voor het verstand gesloten blijven. Wellicht kan de muzikale zetting van de geloofsmysterieën een nieuw en onvermoed licht werpen op de kern van ons geloof.", aldus Jan Christiaens, verbonden aan de afdeling Musicologie van de K.U. Leuven.

In Koorgeleide publiceerden wij tot nu toe enkele artikelen over gezangen bij liturgische rouwvieringen. Onder de rubriek 'Zingt een nieuw lied': gezangen bij rouw. A. De avondwake, in: KGL 59 (2000); B. De begrafenisliturgie: de uitvaartmis, in KGL 60 (2000); C. De crematie, in KGL 63 (2001); Vanaf de orgelbank: drie uitvaarten, in: KGL 64 (2002); D. Orgelmuziek bij begrafenisliturgie I, in: KGL 67 (2003); - idem - II, in: KGL 68 (2003); Gezangen bij de uitvaart van een kind I - De Engelenmis, in: KGL 69 (2003). Een volledig verslag van bovenvermeld congres over de Uitvaartliturgie en -pastoraal verschijnt in het Tijdschrift voor Liturgie, nr. 1/2 (maart 2010), Besteladres: Abdij Affligem, Abdijstraat 6, B-1790 Hekelgem (B.). Prijs: € 17,00 (+ porto). Van harte aanbevolen. E-mail: abdij.affligem@skynet.be

Guido Grond

GREGORIAANS: DRIEDIMENSIONAAL ZINGEN

In het artikel 'Gregoriaans zingen is driedimensionaal bidden' (KN nr.49/4 dec. 2009) stelt de auteur Arnoud Heerings aan een van de drie jonge cantors van het Haarlemse seminarie De Tintelberg n.a.v. de verschijning van de cd LUX, de volgende vraag:

“Augustinus schijnt geschreven te hebben ‘Qui cantat, bis orat’ (wie zingt, bidt dubbel). Los van de vraag of Augustinus dit werkelijk gedaan heeft: onderschrijf je deze uitspraak?” De seminarist Sander Zwezerijnen, een van de zangers, gaf als antwoord: “Bidden kan heel veel vreugde geven en maakt ook heel gelukkig, voor mij zeker. Ook als wij zingen, bidden wij. Als je zingt, krijgt het gebed er als het ware een dimensie bij. Als je bidt, is het tweedimensionaal, als je zingt wordt het driedimensionaal. Vooral bij het gregoriaans hebben tekst en melodie een wisselwerking op elkaar. De melodie is ervoor om de tekst nog beter tot uitdrukking te brengen. Wat in de tekst aanwezig is, wordt door de muziek nog mooier voor het voetlicht gebracht.”

Overigens: de cd 'LUX – Gregoriaans met kerst' kost €12,50 + € 2 verzendkosten. Besteladres: groot Seminarie Sint Willibrord, Zilkerduinweg 375, 2114 AM Vogelenzang. tel. 0252-345345 of www.tiltenberg.org

KIA-VERSLAGEN

KORENINSTRUCTIE-AVOND VAN HET VOORMALIG DEKENAAT THORN OP 30 SEPTEMBER 2009 IN DE PAROCHIEKERK VAN DE H. LAMBERTUS TE NEERITTER

Onder het thema van het 450-jarig bestaan van het Bisdom Roermond **ALLICHT** kende deze avond vele **lichtpunten**:

- een prima organisatie, die door de deelnemers ook werd opgevolgd;
- goed voorbereide koren, zodat Emmanuel Pleijers de instructieliederen “Hoe zouden wij geloven, Heer” en “Uw woord omvat mijn leven” in korte tijd kon doornemen;
- veel onderlinge samenwerking tussen de koren. Zo zongen de koren van Grathem en Heel (o.l.v. Eduard Smeets), de dameskoren van Hunsel en Thorn (o.l.v. Ineke Vorst) en de koren van Neeritter en Ittervoort (o.l.v. Theo Schreurs en Piet Mennen) samen tijdens de zangstonde;
- het optreden van parochieoverstijgende koren, zoals het DGGK (Dekenaal Gregoriaans Gelegenheidskoor) en Seniorenkoor Zang en Vriendschap (o.l.v. Piet Mennen);
- een gevarieerd repertoire: Nederlandstalige liederen, gregoriaanse gezangen en Taizéliederen;
- mooie begeleiding door orgelspel van Bert Vleeshouwers, Eduard Smeets en Daniël Jansen;

- een prachtig optreden van het koperkwintet Itter Brass (o.l.v. Jack Munnecom), dat ook meebliëts ter begeleiding van de koren;
- afwisseling van koorzang en samen-zang, waardoor het echt een doe-avond werd en niet alleen maar een luister-avond;
- teksten met veel zeggingskracht;
- een verzorgde afsluiting, die ingezet werd door het Abdijkoor van Thorn (o.l.v. Wim Truyen), waarna we allemaal samen het lied ‘**Licht voor ons uit**’ zongen;
- na afloop gelegenheid tot een gezellige nazit.

Het was een mooie avond. Hetgeen Mgr. René Maessen, geraakt door dit zingend samenzijn, deed opmerken: “Zo zouden al onze vieringen moeten zijn.”

Riny Heuts

DE DEKENALE KOREN ONTMOETINGS AVOND IN ROERMOND: HARTVER- WARMEND.

Op 9 oktober 2009 vond de jaarlijkse dekenale korenavond plaats in de H. Hartkerk.

De avond werd geopend door de nieuwe voorzitter de heer Henk Simons. Deken Merckx was niet persoonlijk aanwezig maar had wel een inspirerend

voorwoord in het programmaboekje geschreven.

Het programma was in één woord prachtig, afwisselend en er werd muzikaal en zuiver gezongen op hoog niveau, van Gregoriaans tot Taizé, van klassiek tot gospel, in vele talen en wisselende bezettingen. Opvallend waren de delen uit de Hubertusmis van componist/dirigent Hans Hoffman, waarbij bijna om een bis werd gevraagd, zo mooi en zo goed uitgevoerd. Er waren geen opgelegde werken, geen verplichte nummers en het aangegeven thema Gods Woord kwam aan bod in de samenzangen, aan het begin, in het midden en aan het eind.

We zijn afgestapt van de oude KIA-vorm met opgelegde werken en 'beoordelaars', hoewel ze tegenwoordig 'adviseurs' heten. We hebben er een "KOA" van gemaakt, een koren ontmoetingsavond, waarbij de keuze van liederen het instructiedeel vertegenwoordigden. Het programma verliep soepel en we waren zelfs op tijd, dat wil zeggen, binnen de gestelde tijd klaar. Daarna was nog een gezellige 'nazit' in de Wingerd, waar iedereen tevreden was over het gebrachte en gebodene aan zang en spel.

We kunnen terugkijken op een geslaagde avond, wat is dit dekenaat nog rijk aan koren. Jawel er zijn veel 'grijze koppies', maar dat was aan de kwaliteit van de zang niet te merken. Dit is mede de verdienste van de dirigenten die inzicht hebben in de kwaliteit van hun koor en daarop de muziekkeuze afstemmen.

*Karen van der Wal.
Secretaris Dekenale Koorkring
Roermond*

VERSLAG KORENIN- STRUCTIEAVOND NSGV KOORKRING ECHT.

Op vrijdag 6 november j.l. vond de jaarlijkse KIA van de Koorkring Echt plaats in een goed gevulde Martinuskerk in Linne. "Advent" was het thema, waar omheen de gezangen van de verschillende koren waren toegewezen en gekozen.

Onder de aanwezigen mochten we, naast uiteraard koorzangers en -zangeressen, diverse parochiegeestelijken en enkele vertegenwoordigers van de NSGV bisdom Roermond begroeten.

In zijn welkomstwoord heet de Z.E.H. P.Pisters, pastoor te Montfort en voorzitter van de koorkring Echt de verschillende koren met hun aanhang van harte welkom op deze muzikale bijeenkomst, "waar men samengekomen is om naar elkaar te luisteren en van elkaar te leren." De presentator van deze avond, de heer Jan van Erdewijk uit Linne, nodigt vervolgens de aanwezigen uit voor deelname aan de volkszang. Het mooie adventslied "O Heiland open wijd de poort" wordt gezamenlijk ten gehore gebracht o.l.v. de heer Har van Pol, daarbij op het orgel begeleidt door de heer Jac Gisberts, beiden bestuurslid van de Koorkring Echt.

De gastkoren van deze avond, dameskoor Bethula en herenkoor H.Martinus, mede verantwoordelijk voor de organisatie van dit gebeuren, bijten het spits af in het eerste blok, gevolgd door het Gemengd Kerkelijk Zangkoor van de parochie O.L.V. Geboorte te Ohé en Laak, het Gemengd Kerkelijk Zangkoor St.Catharina uit Montfort en dameskoor St.Judocus

uit St.Joost. Als tussenzang klinkt het “Wees Gegroet”; ook hier blijkt dat de verschillende koren zich goed hebben voorbereid op deze avond. Prachtige samenzang vult de sfeervolle ruimte van de Martinuskerk.

In het tweede blok treden achtereenvolgens op de Cantorij van de Protestantse Gemeente uit Maasbracht, dameskoor De Maasgalm uit Stevensweert, het Gemengd Kerkelijk Zangkoor St.Gertrudis uit Maasbracht, het Gemengd Kerkelijk Zangkoor St.Caecilia uit Koningsbosch en tot slot het herenkoor H.Landricus uit Echt. Dit laatste koor neemt tevens de verzen van de prachtige Gregoriaanse slot-samenzang “Rorate Caeli” voor haar rekening.

In een korte evaluatie van deze bijeenkomst roemt mevrouw Annie Jansen naast de prima organisatie de muziekkeuze van de koren. In haar hoedanigheid van docente koordirectie (o.a. aan het conservatorium Maastricht) wijst zij op het belang van een goede verstaanbaarheid en de natuurlijke uitspraak van de gezongen teksten. Een van haar gevleugelde uitspraken “Zing zoals je het zegt” geeft zij haar toehoorders mee, evenals de tip om een open oog en oor te hebben voor de schoonheid van de muziek. Beide factoren bevorderen een intense beleving en een betere uitvoering van de muziek. Als lid van de NSGV in het bisdom Roermond vestigt zij tot slot de aandacht op de nieuwe ontwikkelingen binnen dit orgaan en dan m.n. op het nieuwe beleidsplan t.a.v. kerkmuziek dat de koren binnenkort krijgen aangereikt. Een gezellig samenzijn vormt het slot van

een zeer geslaagde koreninstructieavond.

*Namens het bestuur van de NSGV
Koorkring Echt,
H.W.B.J van de Bergh,
Secretaris/penningmeester.*

KORENAVOND LANDGRAAF 2009 TE WAUBACH

Tegen het einde van het kerkelijk jaar lijkt de liturgie somber: er komen allerhande voorspellingen in de lezingen naar voren waar je in eerste instantie nou niet direct vrolijk van wordt. Somberheid, schrikwekkende perspectieven, angst en beven lijken de boventoon te voeren. Maar wie goed leest en luistert hoort er tegelijk heel iets anders in: de boodschap dat God er is en dat Hij er zijn zal, ook als alle andere zekerheden vervagen of vervallen. En dus is er hoop, gegronde hoop, en die hoop doet leven. Die hoop zet iedereen in beweging die er iets in ziet en maakt dat we er voor gaan.

Zo zou je ook misschien het Beleidsplan 2010-2015 van de NSGV kunnen lezen, waarin een allesbehalve rooskleurige actuele toestand van de kerkmuziek het uitgangspunt is. Maar ook hier is het een kwestie van verder kijken en vooral tussen de regels door lezen: er is toekomst, er is hoop, er is licht voor wie er in gelooft en er voor gaat!

Dat licht hebben de Landgraafse koren op 13 november in Waubach laten stralen. De Korenavond werd geopend door de hoopvolle toekomst van ‘geloof en zingen’ (voor zover die twee niet ergens synoniem zijn voor elkaar!): het Fami-

liekoor La Liesse Rimborg, The Young Singers Lauradorp en het Jongerenkoor Rejoice Nieuwenhagerheide. Met hun zang en hun uitstraling hebben ze het thema van de avond op de kaart gezet: 'Allicht!' Zinvol is het zeker ook hier te vermelden dat er onder de jeugd-koren grote belangstelling was voor het deelnemen aan het kinderkoorstimuleringsproject Da Capo: Nieuwenhagerheide, Lauradorp en de Rakkertjes in Schaesberg zijn met veel enthousiasme bezig aan een stemvormingstraject.

Vervolgens was er aandacht voor het gregoriaans. Dat wordt nogal eens vergeten op korenavonden en daarom dat er een gelegenheidsschola was samengesteld, bestaande uit doorgewinterde gregoriaans zangers en mensen voor wie deze schola ofwel een eerste ontmoeting ofwel een hernieuwde kennismaking betekende met de wereld van het gregoriaans. De gezangen waren zowel thematisch gekozen (Dominus illuminatio mea, Illumina oculos meos, Illumina faciem tuam, alsook een Kyrie als liturgische groet aan het Licht der Wereld dat in ons midden is en het Alleluia van de Driekoningen die destijds op het licht zijn afgekomen) alsook naar hun vormen: dat gregoriaans ook een kwestie van volkszang kan zijn toonden de antifonen uit het Graduale Simplex (Sit nomen Domini benedictum). Vervolgens was het de beurt aan de parochiële koren: het Dameskoor Waubach-Groenstraat, de Zangvereniging Eendracht Rimborg, het Dameskoor Nieuwenhagerheide alsook het GK Sint Gregorius, Sint Jan Abdissenbosch, Sint Caecilia Schaesberg en het gelijknamige

koor uit de 'Veldstraat'. Er kwam een rijk en gevarieerd repertoire tot klinken, deels splinternieuw voor deze avond, deels traditioneel, dat over en weer veel enthousiasme en inspiratie opleverde. Iedereen - zowel zangers als gelukkig ook vele bezoekers - ging met een goed en warm gevoel, 'verlicht' naar huis. Of naar de nazit die eveneens zeer gezellig was. Waar hard gewerkt wordt aan kwaliteit en repertoire - zo bleek duidelijk op de avond - daar gloort licht! Inzet en trouwe dienst van de koorleden, maar ook goede en betrokken beroepsmusicisten die hen jarenlang inspireren en leiden en het beste er uit halen, zijn - dat bleek - onontbeerlijk. De koren van Jo Louppen (H.Hart Nieuwenhagerheide) verdienen in dat kader een bijzondere vermelding! Misschien zeggen we gemakkelijk 'allicht' als het gaat om de inzet van koorzangers, organisten en dirigenten - in de media is er voor de kerkkoren nauwelijks aandacht i.t.t. de plaatselijke fanfares en de grote concerten - maar gezamenlijk hebben de koren zich van hun beste kant laten horen: en het mocht gehoord worden dank! Dat dat licht in elke eucharistieviering die we verzorgen mag blijven stralen!

Foto's zijn te vinden op www.rk-ubachoverworms.nl, alsook enkele linken naar Youtube!

Ed Smeets

JAARVERSLAG

OVER HET JAAR 2009

VAN DE NSGV BISDOM ROERMOND.

In verband met zijn benoeming aan de Utrechtse Sint-Willibrordkerk trad pastoor drs.A.P.S. van Hout op 1 februari af als bestuurslid. Hij stierf op 3 september 2009.

Na een slopende ziekte is op 3 oktober 2009 Jan Augenbroe, voormalig secretaris van de diocesane NSGV, overleden.

Vaste secretariaatsmedewerker in 2009 was Frank Dupont. Op het secretariaat waren 9 medewerkers werkzaam die op vrijwillige en op parttime basis een deeltaak van de secretaris voor zijn/haar rekening namen. Het documentatiecentrum beschikt over een schat aan vocale en instrumentale muziekliteratuur, waaronder ca. 5000 titels van een- of meerstemmige gezangen in diverse talen met of zonder begeleiding en daarnaast nog veel meerstemmige klassieke en moderne missen.

In 2009 kwamen op het secretariaat, buiten de grote partijen bulkpost, 798 poststukken binnen en werden 206 poststukken verzonden. Steeds meer correspondentie geschiedde per e-mail, waardoor het aantal poststukken afnam. Voorts vond vanuit het secretariaat de verzending plaats van drie edities van Koorgeleide en het werwingmateriaal voor cursussen en studiedagen.

Er werden 189 schriftelijke aanvragen voor het toekennen van onderscheidingen ontvangen en behandeld. 5 felicitaties voor koorjubilea werden er verzonden.

Aan 448 personen werd een onderscheiding verleend: 34 eremedailles in brons; 205 eremedailles in zilver; 131 eremedailles in goud; 8 eremedailles voor Bijzondere Verdiensten; 70 overige huldigingen d.m.v. erediploma en/of kaars.

Op 18 april organiseerde de werkgroep Musica Gregoriana onder auspiciën van de VNK-Limburg de voorjaarsstudiedag gregoriaans te Horn voor 50 deelnemers. De najaarsstudiedag werd gehouden op 31 oktober in Vaals met 70 deelnemers.

Op 17 februari werd in Stramproy voor de vijfde achtereenvolgende maal de cursus gregoriaans afgesloten, onder leiding van Cyriel Tonnaer. Er waren 16 deelnemers

Op 18 juli slaagden dhr. Marc Dohmen en mevr. Rita Janssen voor de praktische eindproef voor de diploma's Amateur-koordirigent en Kerkmusicus III.

In 2009 volgden 8 cursisten cursussen bij Kreato.

De SOL (Stichting Samenwerkende Orgelvrienden Limburg) organiseerde haar 18^e orgelfestival Limburg. In het kader van de viering van 450-jaar bisdom Limburg werd

dit orgelfestival op 17 juli in Houthem-Sint Gerlach door bisschop Frans Wiertz geopend.

Op 19 juni werd in het Colamgebouw te Roermond de door het Platform Gregoriaans van de NSGV georganiseerde post-HBO-opleiding gregoriaans voor toekomstige scholaleid(st)ers afgesloten met de uitreiking van een diploma aan 10 cursisten en een certificaat van deelname aan 7 auditoren.

Onder auspiciën van de Stichting VNK-Limburg en met financiële ondersteuning van de provincie Limburg werden in 2009 door de dekenale koorkeuren 8 koren-instructieavonden (KIA's) georganiseerd.

Per 31 december 2008 werd de overeenkomst met projectleider van Da Capo, Sergio van Santvoort Vorst beëindigd. In 2009 was de coördinator van het project, mevr. Joke Halmans, tevens de projectleider. In het tweede jaar van het project Da Capo werd vooral aandacht besteed aan de kwaliteit van de zang door middel van koorscholing, stemvorming en advisering m.b.t. repertoirekeuze. Hiervoor werd een overeenkomst gesloten met de Stichting Centrum voor Koorzang te Maastricht.

Op 13 juni werd in Heerlen een Dankjeweldag gehouden voor kinderkoren.

Op 19 september vond de eerste studiemiddag stemvorming plaats in de regio Roermond.

In samenwerking met de D.L.K.M. werd de openingsmis op 10 mei in de kathedraal te Roermond georganiseerd. Op 22 november werd door de NSGV een Centrale Jubilarissendag georganiseerd voor jubilerende koorzangers in het bisdom. Tijdens de gebedsviering om 15.00 uur in de kathedraal reikte bisschop Frans Wiertz aan ca. 200 jubilarissen de onderscheidingen uit.

In de vergadering van 29 juni heeft de diocesane afdeling van de NSGV in het bisdom Roermond het beleidsplan 2010-2015 vastgesteld. Aan de hand van een stappenplan is inmiddels een begin gemaakt met de uitvoering van het beleidsplan.

Dit verslag kan niet worden afgesloten zonder een hartelijk woord van dank aan alle vrijwilligers, kerkmusici en de vele koorzangers die regelmatig belangeloos hun medewerking verlenen.

Wie het volledige verslag wil inzien, kan dit opvragen bij het secretariaat van de NSGV

JUBILEA EN ONDERSCHIEDINGEN

ONDERSCHIEDINGEN IN BRONS

Echt, *H.Landricus*, Mw.S.C.H.M.Jessen-Impelmans, Mw.M.Kanters. **Eygelshoven**, *H.Johannes de Doper*, Mw.M.Janssen-Palmen, Mw.M.Botinga-Custers. **Geleen**, *Christus Koning*, Hr.Fr.Erkelen. **Grevenbicht**, *H.Catharina*, Mw.G.Theelen-Bloemen. **Hout-Blerick**, *H.Joseph*, Mw.H.A.G.Grubben-Houba, Mw.H.A.J.M.v.Leeuwen-v.Agt, Mw.E.A.J.Vercoulen-Engels, Mw.M.A.L.v.Knippenberg-v.Diepe, Mw.E.G.C.Engels-Elissen, Mw.A.J.M.ten Have, Mw.P.J.H.G.Verheijen-Huijs. **Landgraaf**, *H.Familie*, Mw.M.E.P.Bour-Rademakers, Hr.J.J.Bour. **Moorveld-Geulle**, *Onbevlekt Hart van Maria*, Mw.T.Pluis, Hr.F.van de Eerenbeemt. **Ransdaal**, *Kleine H.Theresa*, Hr.G.J.M.Coenjaerts, Hr.M.H.M.v.Maarseveen. **Sittard**, *H.Antonius v. Padua*, Mw.M.E.A.Vreede-Smeets. **Valkenburg ad Geul**, *HH.Nicolaas en Barbara*, Hr.TH.Raedts, Hr.H.Lemmens. **Venray**, *Cluster Parochies*, Mw.J.M.H.Bakkum-Sprengers. **Weert**, *H.Franciscus v.Assisië*, Mw.Y.Hanssen, Mw.T.Peeters, Mw.G.Hendriks, Mw.J.Smeets. **Wijnandsrade**, *H.Stefanus*, Mw.M.M.Steens-Nijsten, Hr. R.A.J.Beurskens. **Wijnandsrade**, *H.Stefanus*, Mw.P.L.A.Souren-Steins.

ONDERSCHIEDINGEN IN ZILVER

Beesel, *H.Gertrudis*, Hr.J.H.Spee, Hr.H.J.Spee. **Beesel**, *H.Gertrudis*, Mw.E.B.Geraets-Janissen, Mw.A.W.G.Stevens-Gielen. **Belfeld**, *H.Urbanus*, Mw.A.W.M.G.Mertens-Naus, Mw.G.A.W.Smits-Vervoort. **Bleijerheide**, *H.Antonius v.Padua*, Mw.M.Kemmerling-Mohnen, Mw.K.Kemmerling-Barths, Mw.M.Mennens. **Blerick**, *H.Antonius v.Padua*, Mw.Hermans, Mw.Janssen, Mw.Mennen. **Blerick**, *H.Hubertus*, Mw.A.F.J.Crompvoets. **Broekhuizen**, *H.Nicolaas*, Mw.M.Keltjens. **Brunssum**, *Onbevl.Hart van Maria*, Mw.R.Debets, Mw.E.J.Smeets. **Buchten**, *H.Catharina*, Mw.M.A.W.Hermans-Wagenaar, Hr.J.M.Wagenaar. **Buggenum**, *H.Aldegundis*, Mw.M.Leijnse, Mw.A.Wildschut. **Echt**, *H.Landricus*, Mw.C.A.J.Corstjens-Severins, Mw.H.W.Verheyen-Schoenmakers, Mw.C.I.v.d.Wal. **Echt**, *H.Pius X*, Mw.J.M.J.Linssen-v.d.Laar, Mw.A.M.de Loo-Dohmen, Mw.M.S.G.Meuwissen-Evers, Mw.M.S.H.E.Leurs-Ophelders, Hr.H.J.P.Philipsen. **Egchel**, *H.Jacobus de Meerdere*, Hr.J.Gommans, Mw.T.v.Rengs-Kleuskens. **Einighausen**, *OLVR.Tenhemelopneming*, Mw.M.Jaspers, Hr.M.v.d.Munckhof. **Eil**, *H.Antonius Abt*, Hr.Th.J.H.v.d.Eertwegh. **Eygelshoven**, *H.Johannes de Doper*, Mw.G.Thomson, Hr.J.Jongen. **Eys**, *H.Agatha*, Hr.M.Berger,

Hr.H.Bindels, Hr.M.Mommers, Hr.H.Dautzenberg. **Geijsteren**, *H.Willibrordus*,
 Mw.M.P.Jacobs-Vennekens, Mw.A.A.H.Kleeven-Weijers. **Geleen**, *Christus*
Koning, Mw.J.Janssen. **Geleen**, *HH.Marcellinus en Petrus*, Mw.Y.Berkholst.
Genhout-Beek, *H.Hubertus*, Mw.F.Boesten-Nijsten, Mw.R.Jacobs, Mw.M.Rost-
 Janssen. **Grathem**, *H.Severinus*, Mw.M.P.M.Jacobs. **Grevenbicht**, *H.Catharina*,
 Mw.E.Paland-Houben. **Guttecoven**, *H.Nicolaas*, Mw M Lomme-Geurts,
 Hr.H.Leurs. **Haelen**, *H.Lambertus*, Mw.A.v.d.Beek-Janssen, Mw.T.J.v.Rijt-Heber,
 Mw.M.J.Hendrix-Erp, Mw.C.W.Waeyen-Heber, Mw.M.T.F.Wijenberg-Notermans.
Heerlerbaan, *H.Joseph*, Mw.M.M.Roufs-ten Berge, Mw.A.Theunissen-
 Ermers. **Heerlerheide**, *H.Cornelius*, Mw.M.Wigman-Godschalk. **Heijen**,
H.Dionysius, Hr.Jacobs. **Heksenberg**, *H.Gerardus Majella*, Hr.W.Cordewener.
Herkenbosch, *H.Sebastianus*, Mw.E.v.Cann, Mw.G.Moors, Hr.B.Hermans,
 Hr.H.Hoffman. **Herten**, *H.Michaël*, Mw.C.F.Sillekens. **Hoensbroek**, *H.Johannes*
Evangelist, Mw.P.H.M.Pastoor-Meiers, Mw.J.H.J.Offermans-Boon. **Hoensbroek**,
St.Jan Evangelist, Hr.H.Haanen. **Horn**, *H.Martinus*, Mw.T.Graef. **Hout-Blerick**,
H.Joseph, Mw.P.J.M.Smedts-Peeters, Mw.A.M.T.Bosch-v.d.Loo, Mw.M.J.J.Salverda-
 Tummers. **Kakert-Landgraaf**, *H.Barbara*, Mw.T.Hendriks, Mw.H.Lauvenberg.
Kerkrade, *H.Lambertus*, Hr.J.H.M.Deurenberg. **Kessel**, *OLVR.Geboorte*,
 Mw.A.Meerts. **Klimmen**, *H.Remigius*, Mw.M.Bracke. **Landgraaf**, *HH.Petrus en*
Paulus, Mw.Th.Kockelkorn. **Landgraaf**, *Par.Cluster*, Mw.A.op den Kamp-Wetzels.
Langeberg-Brunssum, *H.Familie*, Hr.W.M.Meuffels. **Lottum**, *H.Gertrudis*,
 Mw.A.M.C.Lenssen-Groetelaers, Mw.C.A.in 't Zandt-Lenssen, .H.T.A.Vergeldt.
Maasbracht, *H.Stephanus*, Mw.M.C.H.Cretskens-Stokbroeks, Hr.J.H.M.Richter.
Maasbracht-Beek, *H.Hart v.Jezus*, Mw.M.C.Linssen. **Maasbree**, *H.Aldegundis*,
 Hr.W.v.d.Sterren. **Maastricht**, *H.Martinus*, Mw.C.F.A.v.d.Boorn-Weijtmans.
Maastricht, *H.Theresia*, Mw.M.E.Sins-Schuimer, Mw.J.M.Wevers-Hochstenbag.
Maastricht, *OLVR.Tenhemelopneming*, Hr.J.M.M.D.Poelen, Hr.A.Geelen.
Maastricht, *OLVR.v.Lourdes- en H.Familie*, Mw.A.Schuyt-Kos. **Maastricht**,
St.Pieter op de Berg, Mw.T.Schoenmakers-Daemen. **Margraten**, *H.Margarita*,
 Mw.M.v.Wissen-Schrijvers, Hr.J.Spronck. **Mariaveld-Susteren**, *OLVR.*
Onbevekt Ontvangen, Mw.A.Hoekstra, Mw.G.Meuwissen, Mw.E.Craenen,
 Mw.C.Hoorens, Mw.N.Meuwissen, Mw.L.Gubbels, Mw.E.Janssen. **Meers**,
H.Jozef, Mw.M.Delbressine-v.Mulken, Mw.E.Demandt-Janssen, Mw.T.Fredrix-
 Feron, Mw.R.Meersmans-Devoi, Mw.M.Vaessen-Bouts, Mw.J.Westhovens-
 Devoi. **Meerssen**, *H.Jozef Arbeider*, Nw.A.Laheye. **Merkelbeek**, *H.Jozef*,
 Mw.M.M.Stijfs, Mw.M-L.J.v.Tilburg-Vromen, Mw.H.G.Timmermans-Tulp.
Milsbeek, *OLVR.v.Altijdurende Bijstand*, Mw.B.v.d.Heyden-Siebers, Mw.R.Deenen-

Franssen. **Molenhoek**, *OLVR.v.Zeven Smarten*, Mw.M.V.Berben-Verstraaten. **Moorveld-Geulle**, *Onbevlekt Hart van Maria*, Mw.M.Janssen, Hr.H.Vincken. **Munstergeleen**, *H.Bernadette*, Mw.E.Rienders. **Munstergeleen**, *H.Pancratius*, Mw.M.Vigliaronie-Cremers. **Nederweert-Budchop**, *H.Rochus*, Mw.L.Klaver-Hendriks, Mw.A.Konings-Salden. **Neer**, *H.Martinus*, Hr.F.J.G.Joosten. **Nieuwenhagen**, *OLVR.Hulp der Christenen*, Mw.A.Konsten-Bastin. **Nieuwstadt**, *H.Johannes de Doper*, Mw.M.Cleven-Busch, Mw.S.Widdershoven-Mentjens, Hr.E.v.Helvert. **Nuth**, *H.Bavo*, Hr.E.J.A.M.v.Oppen. **Oirsbeek**, *H.Lambertus*, Hr.J.Thomas. **Oost-Maarland**, *H.Jozef*, Mw.N.Gulikers-Janssen. **Oostrum**, *OLVR.Geboorte*, Mw.C.Gooren. **Pey**, *OLVR.Onbevlekt Ontvangen*, Hr.M.Tillie. **Ransdaal**, *Kleine H.Theresia*, Mw.H.Ubaghs-v.Wersch, Mw.T.M.G.Hanssen-Vliegen. **Reuver**, *Onbevlekt Hart van Maria*, Mw.M.A.M.Spronk-Hulsbosch. **Roermond**, *H.Hart*, Mw.C.Massage. **Roermond-Maasniel**, *H.Laurentius*, Hr.H.Maas. **Roggel**, *H.Petrus*, Mw.C.H.G.v.d.Beucken-Heijmans, Mw.M.M.P.Mennen-Scheres. **Rothem-Meerssen**, *H.Hart van Jezus*, Mw.A.Deceunink, Mw.A.Meijers, Hr.G.Pluymaekers. **Schaesberg**, *H.Michaël*, Hr.J.Beumers, Hr.J.v.Hedel, Hr.G.Knebel, Hr.J.v.d.Meulen, Hr.H.Reijnders. **Schandelen**, *H.Hart v.Jezus*, Mw.A.C.Kruijtzer. **Schimmert**, *H.Remigius*, Mw.M.J.J.Janssen-Wijnen, Mw.L.G.M.Lucassen-Weijers. **Schinnen**, *H.Dionysius*, Hr.J.M.v.Hemert. **Sittard**, *HH.Antonius v.Padua*, Mw.G.M.H.Janssen-Reinders. **Sittard**, *HH.Petrus en Michaël*, Mw.M.Buizer, Mw.M.Cleef, Mw.W.Winants. **Slenaken**, *H.Remigius*, Mw.M.Alleleijn-Elissen, Mw.E.Lemmens-Sangers, Mw.L.Slenter-Notermans. **St.Geertruid**, *H.Gertrudis*, Hr.W.H.A.v.d.hove, Hr.H.W.G.M.Martinussen. **St.Odiliënberg**, *HH.Wiro,Plechelmus,Otgerus*, Mw.T.M.L.Bonné, Mw.M.L.B.Roeleveld. **Susteren**, *H.Amelberga*, Mw.G.B.M.Oosterbaan-Heuwekemeijer. **Tegelen**, *Interpar.Kerkkoor*, Mw.Z.Beurskens-Jacobs, Mw.L.Driessen-Poeth, Mw.P.Huys-Flos, Hr.J.Wetzels, Hr.H.Oudenhoven. **Treebeek**, *H.Barbara*, Mw.H.Peters. **Ubachsberg**, *H.Bernardus*, Hr.G.Ernes, Hr.J.Withag. **Venlo**, *H.Hart van Jezus*, Hr.A.Zwarts. **Venray**, *Cluster Parochies*, Mw.H.M.G.Janssen-Nabuurs, Mw.H.M.TH. Maas-Opsteeg. **Venray**, *St.Petrus Banden*, Hr.W.Hoogland, Hr.T.Janssen, Mw.R.v.d.Meer-Fennema, Mw.F.Wijnhoven-Smedts. **Veulen**, *H.Antonius v.Padua*, Hr.W.Geurts, Hr.J.Fleurkens. **Weert**, *H.Franciscus v.Assisië*, Mw.W.Broods, Mw.W.Greijmans, Mw.M.v.d.Heuvel, Mw.C.Honneff, Mw.L.Koppen. **Wijnandsrade**, *H.Stefanus*, Mw.M.J.G.Fabus-Steins. **Wittem**, *HH.Alfonsus-Johannes Nepomucenus*, Mw.A.Peters-Kohl, Hr.J.Peters. **Ysselsteyn**, *H.Oda*, Mw.Fleurkens-Jenneskens, Mw.Rops-Janssen.

ONDERSCHIEDINGEN IN GOUD

Amby-Maastricht, *H.Walburgia*, Hr.J.M.H.Geerlings. **Asenray**, *OLV.v.Goede Raad en H.Jozef*, Mw.A.Piepers-Hendriks. **Beek**, *H.Martinus*, Mw.H.J.M.Driessen-Janssen, Mw.L.Martens-Ramakers, Hr.W.J.M.Senden. **Berg en Terblijt**, *HH.Monulphus en Gondulphus*, Mw.A.C.B.Duijzings-Truien, Mw.M.G.E.Schols-Claessens. **Bleijerheide**, *H.Antonius v. Padua*, Mw.G.Mohnen-Huyten. **Blerick**, *H.Hubertus*, Mw.R.Meijers-Heuvelmans. **Born**, *H.Martinus*, Mw.K.Velraeds, Mw.M.Boymans, Mw.C.Franken, Mw.J.de Leeuw. **Brunssum**, *Onbevl.Hart van Maria*, Mw.A.Horosz. **Eckelrade**, *H.Bartholomeus*, Mw.F.Blom-Ophelders. **Eygelshoven**, *H.Johannes de Doper*, Mw.Boermans-Smeets. **Eys**, *H.Agatha*, Hr.A.Bindels. **Geleen**, *Christus Koning*, Mw.G.Segeren, Hr.S.Montforts. **Geleen**, *Verrijzenis*, Mw.A.Keulers. **Genhout-Beek**, *H.Hubertus*, Mw.M.Swelsen-Geisen, Hr.J.Coumans, Hr.J.Linders. **Haelen**, *H.Lambertus*, Hr.L.v.Baal. **Heel**, *H.Stephanus*, Hr.M.J.M.v.d.Goor. **Heerlerbaan**, *H.Joseph*, Mw.C.G.E.Crombach-Schijven, Mw.E.M.Kokkekoren-Walchelder. **Heerlerheide**, *H.Cornelius*, Mw.E.Knols-Heijnen, Hr.F.Knols, Hr.A.Visser. **Hegelsom**, *H.Hubertus*, Hr.Th.v.d.Rijdt. **Heijen**, *H.Dionysius*, Hr.G.P.A.Schouten. **Herkenbosch**, *H.Sebastianus*, Mw.L.van Helden. **Heythuysen**, *H.Nicolaas*, Mw.M.C.v.Buggenum, Mw.J.C.W.Hubers-Storm, Mw.A.J.M.M.M.Mertens-v.Buggenum, Hr.J.B.M.v.d.Aart, Hr.M.J.M.Hubers. **Hoensbroek**, *H.Hart v.Jezus*, Hr.H.Roost, Hr.M.Roost. **Horn**, *H.Martinus*, Mw.T.Schreurs. **Horst**, *H.Norbertus*, Mw.B.de Swart-v.Hameren. **Hout-Blerick**, *H.Joseph*, Mw.A.R.Francken-Grubben, Mw.H.C.A.Huijs-v.d.Hombergh, Mw.G.J.H.A.Keunen-Thissen, Mw.G.P.C.J.Manders-Staaks, Mw.W.G.A.Niessen-Thijssen, Mw.A.E.Schouren-Bosch, Mw.G.P.a.v.Wijlick-Geurts. **Hulsberg**, *H.Clemens*, Hr.H.Vliegen. **Kerkrade**, *H.Lambertus*, Hr.P.J.Bemelmans. **Kerkrade**, *OLVR.Altijd Durende Bijstand*, Hr.G.C.v.Ooijen. **Kerkrade-Nulland**, *H.Jozef*, Mw.R.van Sambeek. **Kessel**, *OLVR.Geboorte*, Mw.A.Teeuwen, Mw.A.Gommans, Mw.M.Wulms. **Koningsbosch**, *OLVR. Onbevekt Ontvangen*, Mw.A.Herfs-Dahlmans, Mw.C.Loete, Mw.J.Loete-Scheufens, Mw.E.Mohren-Reijans, Mw.G.Ramakers-Loete, Mw.W.Stoffels-v.d.Borgh. **Landgraaf**, *HH.Petrus en Paulus*, Mw.G.Jongen, Mw.Fr.Haas. **Landgraaf**, *Par.Cluster*, Mw.I.Gerards-Dequelle, Mw.R.Schmetz-Gorka, Mw.F.Schulteis-Kowalewski. **Limbricht**, *H.Salvius*, Hr.N.T.B.S.v.d.Bergh. **Linne**, *H.Martinus*, Hr.F.L.P.G.Smits. **Maastricht**, *H.Joannes Bosco*, Mw.A.Corstjens. **Maastricht**, *H.Servatius*, Mw.M.v.d.Put. **Maastricht**, *H.Theresia*, Mw.A.P.C.v.Beersum-Pouwens. **Maastricht**, *HH.Anna-Lambertus*, Mw.T.A.de Jongh. **Mariaveld-**

Susteren, *OLVR.Onbevlekt Ontvangen*, Mw.J.Niستن, Mw.L.v.Oyen, Mw.N.Peters, Mw.V.Janssen, Mw.M.v.d.Heijden, Mw.C.Cuijpers, Mw.T.Tegelaers. **Meers**, *H.Jozef*, Mw.L.Muris-Odekerken, Mw.B.Smeets-Vaassen. **Meerssen**, *H.Jozef Arbeider*, Hr.A.Huigevoort. **Meijel**, *H.Nicolaas*, Mw.M.Thijssen-Hunnekens, Mw.M.G.Philipsen-Crommentuin, Mw.M.Vissers-Engels. **Neer**, *H.Martinus*, Mw.P.H.J.Claessen-v.Bogget, Mw.W.C.Smeets-Scheenen. **Neerbeek**, *H.Callistus*, Mw.M.H.G.Raeven-Voncken. **Neeritter**, *H.Lambertus*, Mr.I.Frederix-Leeters, Mw.G.Geuchenmeier-Creemers, Mw.E.Ramakers-Kuijpers, Mw.M.Roumen-Ramakers, Mw.A.Smeets-Kessels, Mw.T.Walenberg-Hanssen. **Nieuwenhagen**, *OLVR.Hulp der Christenen*, Mw.M.Franzen-Meens. **Nuth**, *H.Bavo*, Mw.Mw.M.C.Habets-Knubben. **Offenbeek**, *Onbevlekt Hart v.Maria*, Mw.M.Franssen-Houwers. **Oost-Maarland**, *H.Jozef*, Mw.M.Dassen-Janssen. **Ophoven-Sittard**, *H.Antonius v. Padua*, Hr.L.M.S.Adams. **Posterholt**, *H.Matthias*, Mw.A.M.R.Derikx-Vonck. **Roermond**, *H.Hart*, Hr.Fr.Massage. **Roggel**, *H.Petrus*, Hr.J.Rutten. **Siebengewald**, *H.Jozef*, Mw.A.Rühl. **Sittard**, *H.Antonius v. Padua*, Mw.H.T.Moling-Haarden. **Sittard**, *HH.Petrus en Michaël*, Hr.S.Coumans, Hr.L.M.S.Adams. **Susteren**, *H.Amelberga*, Mw.M.C.Wackers-Janssen. **Swolgen**, *H.Lambertus*, Hr.J.H.A.Beurskens. **Tegelen**, *Interp.Kerkkoor*, Mw.T.Sanders-Ambaum. **Thorn**, *H.Michaël*, Hr.J.Gijsen. **Venlo**, *H.Hart*, Hr.G.Th.Luijpers. **Vijlen**, *H.Martinus*, Mw.E.Bleser-Franssen, Mw.M.Hengelbrock-Baggen, Hr.J.Hamers. **Vlodrop**, *H.Martinus*, Mw.M.Fieten-Bergh. **Voerendaal**, *H.Laurentius*, Hr.W.Severens. **Weert**, *H.Franciscus v.Assisië*, Mw.Th.Joosten. **Weert**, *H.Martinus*, Hr.M.H.Salemans. **Ysselsteyn**, *H.Oda*, Mw.Bos-Wouters.

ERETEKENEN VOOR BIJZONDERE VERDIENSTEN

Eygelshoven, *H.Johannes de Doper*, Hr.H.Huijten. **Genhout-Beek**, *H.Hubertus*, Hr.J.Stassen. **Heerlen**, *H.Martinus*, Hr.Fr.Prickaerts. **Maastricht**, *OLVR.Tenhemelopneming*, Hr.A.J.G.Schoenmakers. **Mariaveld-Susteren**, *OLVR.Onbevlekt Ontvangen*, Hr.H.v.Hees. **Munstergeleen**, *H.Pancretius*, Hr.L.Demoiseaux. **Velden**, *H.Andreas*, Hr.K.Dirckx. **Vijlen**, *H.Martinus*, Hr.M.Ernes.

OVERIGE HULDIGINGEN D.M.V.EREDIPLOMA EN/OF KAARS.

Baexem, *H.Johannus de Doper*, Hr.J.P.H.Cuyppers, Hr.H.C.J.v.Herten, Hr.M.Janssen. **Berg en Terblijt**, *HH.Monulphus en Gondulphus*, Hr.P.J.G.Ramakers. **Echt**, *H.Pius X*, Hr.J.H.Laumen. **Eckelrade**, *H.Bartholomeus*, Mw.M.Loozen-Loyens, Mw.M.Mares-Jöbses, Hr.W.Heinen, Hr.J.Janssen. **Geleen**, *Christus Koning*, Mw.M.Even. **Geleen**, *H.Verrijzenis*, Hr.H.Hamers, Hr.Fr.Beaumont, Mw.M.Sillen-Steins. **Grashoek**, *H.Hart v.Jezus*, Hr.W.Peeters, Hr.M.Schers. **Heerlerbaan**, *H.Jozeph*, Mw.M.E.Starmans-v.Loo. **Heerlerheide**, *H.Cornelius*, Mw.M.Palmen-Classen. **Heksenberg**, *H.Gerardus Majella*, Hr.P.Palmen. **Herkenbosch**, *H.Sebastianus*, Mw.A.Smeets, Hr.H.Erdkamp. **Herkenbosch**, *H.Sebastianus*, Mw.D.Daemen, Hr.T.Op het Veld, Hr.F.v.Duynhoven. **Horn**, *H.Martinus*, Mw.A.Dorssers. **Hout-Blerick**, *H.Joseph*, Gr.J.W.A.Grubben. **Houthem-St. Gerlach**, *H.Gerlachus*, Mw.I.Elie-Pinkaers. **Kerkrade**, *H.Lambertus*, Hr.H.Loop. **Klimmen**, *H.Remigius*, Hr.F.Provaas, Hr.J.Meurs. **Maasbracht-Beek**, *H.Hart v.Jezus*, Hr.M.H.M.Cnoops. **Maastricht**, *H.Anna-Lambertus*, Hr.J.Peters. **Maastricht**, *H.Joannes Bosco*, Hr.L.Zeguers. Hr.J.Rademakers. **Maastricht**, *H.Michaël*, Hr.J.Timmermans. **Maastricht**, *H.Theresia*, Hr.N.E.G.Vlek. **Meers**, *H.Jozef*, Mw.M.Op den Camp-Janssen, Mw.R.Limpens-Vaassen. **Munstergeleen**, *H.Pancratius*, Mw.P.Engelen-Aarns, Mw.E.Cremers, Mw.M.Rademacher-Janssen. **Nieuwstadt**, *H.Johannus de Doper*, Mw.T.Hamers. **Pey**, *OLVR.Onbevlekt Ontvangen*, Hr.J.Engelbert. **Sittard**, *H.Bernadette*, Hr.H.Salemink. **Swalmen**, *H.Lambertus-Het Woord Gods*, Hr.M.Valckx. **Venray**, *Cluster Parochies*, Hr.G.H.W.v.Meyel. **Venray**, *St.Petrus Banden*, Hr.P.Hendriks. **Weert**, *H.Joseph*, Hr.M.Brils. **Weert**, *H.Martinus*, Hr.C.Götzen, Hr.M.J.H.Lemmers. **Wellerlooi**, *H.Catharina*, Hr.G.H.Deckers.

Het diocesaan bestuur wenst alle hiervoren vermelde koren en koorzangers van harte proficiat met de hun toegekende onderscheiding vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegesonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat NSGV.**
- Een persoonlijk abonnement voor 3 nummers per jaargang is mogelijk door € 7,- per jaar over te maken op ons postbanknummer (zie onder).

LEDEN VAN HET ALGEMEEN BESTUUR DER NEDERLANDSE SINT-GREGORIUS-VERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Mgr. R.H.M.Maessen, voorzitter,

Wijngaard 11, 6017 AG Thorn, tel. 0475-561410 e-mail: rhm_maessen@hetnet.nl

Aalm. G. Grond, vice-voorzitter,

Graaf van Hornelaan 5, 6093 BM Heythuysen (0475-494442 tel. en fax)

Mr. Drs. J. Hoorens, secretaris,

Beijerstraat 13, 6118 CS Nieuwstadt (046-4853969)

Drs. G. Moonen, penningmeester,

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

J. Halmans-Gommans, Matterhornlaan 13, 5801 KH Venray (0478-583806)

Mw. A. Jansen, Hondstraat 16, 6211 HX Maastricht (043-3216892)

Drs. E. Smeets pr., Kerkberg 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378)

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

L. Stultiens, Schaapsweg 25, 6077 CD St.Odiliënberg (0475-533332)

C. Tonnaer, Broekstraat 20, 6085 HG Horn (0475-582276)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond (NSGV):

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond (ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond (secretariaat en documentatiecentrum zijn op werkdagen te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken tussen 14.00 en 17.00 uur).

Website: www.nsgvroermond.nl

Telefoon: 0475-386725 / fax: 0475-386797 / e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl

Bankrelaties: Fortis Bank: 22.98.52.599 en Postbank: 1028074, beide t.n.v. 'Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, Roermond'

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (landelijk bureau)

Post- en

bezoekadres: Kromme Nieuwegracht 66, 3512 HL Utrecht

Telefoon: 030-2331010 / fax: 030-2364971 / e-mail: info@nsgv.nl / www.nsgv.nl

Kunstfactor

Postadres: Postbus 452, 3500 AL Utrecht

Telefoon: 030-7115100 / fax: 030-2364971 / www.kunstfactor.nl / e-mail: info@kunstfactor.nl

BISDOM
ROERMOND
AL LICHT

450 jaar